

РАХУНКОВА ПАЛАТА

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Рахункової палати
від 24.11.2015 № 9-8

ЗВІТ

**про результати аудиту ефективності використання коштів
державного бюджету, спрямованих Кіровоградській льотній
академії Національного авіаційного університету**

Київ 2015

ЗМІСТ

ПРЕАМБУЛА	3
ВСТУП.....	4
I. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ЛЬОТНОЇ АКАДЕМІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО АВІАЦІЙНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ТА ВИКОРИСТАННЯ НЕЮ КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ.....	5
II. ВИКОНАННЯ ДЕРЖАВНОГО ЗАМОВЛЕННЯ З ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ТА ДОТРИМАННЯ ЛІЦЕНЗІЙНИХ УМОВ НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ	12
2.1. Стан формування і виконання державного замовлення з підготовки кадрів	12
2.2. Дотримання ліцензійних умов надання освітніх послуг.....	15
2.3. Наявність освітньо-професійних програм, освітньо-кваліфікаційних характеристик та навчальних планів.....	18
III. СТАН ПЛАНУВАННЯ, СПРЯМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ КІРОВОГРАДСЬКОЮ ЛЬОТНОЮ АКАДЕМІЄЮ НАУ КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ	22
3.1. Обґрунтованість планування видатків, повнота та своєчасність спрямування коштів	22
3.2. Законність та ефективність використання коштів державного бюджету	25
IV. ВИКОНАННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНИХ ПОКАЗНИКІВ БЮДЖЕТНИХ ПРОГРАМ ЯК СОЦІАЛЬНИЙ НАСЛІДОК ВИКОРИСТАННЯ КІРОВОГРАДСЬКОЮ ЛЬОТНОЮ АКАДЕМІЄЮ НАУ КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ	36
ВИСНОВКИ.....	39
ПРОПОЗИЦІЇ.....	44
ДОДАТКИ 1-3.....	46

ПРЕАМБУЛА

Підстава для проведення аудиту: статті 4, 7 і 14 Закону України від 02.07.2015 № 576-VIII "Про Рахункову палату", План роботи Рахункової палати на II півріччя 2015 року.

Мета аудиту: вивчення стану справ та оцінка обґрунтованості планування; продуктивності, результативності та економності використання коштів державного бюджету, спрямованих у 2013-2014 роках та I півріччі 2015 року відокремленому структурному підрозділу "Кіровоградська льотна академія Національного авіаційного університету" на підготовку кадрів, проведення наукових досліджень; законності, своєчасності і повноти прийняття управлінських рішень учасниками бюджетного процесу; стану внутрішнього контролю; формування та виконання державного замовлення з підготовки відповідних кадрів, працевлаштування підготовлених фахівців.

Предмет аудиту: кошти державного бюджету, спрямовані відокремленому структурному підрозділу "Кіровоградська льотна академія Національного авіаційного університету" за КПКВК 2201160 "Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики" (далі – КПКВК 2201160 або бюджетна програма з підготовки кадрів) та КПКВК 2201040 "Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами та державним замовленням, виконання міжнародних наукових та науково-технічних програм і проектів вищими навчальними закладами та науковими установами, підготовка наукових кадрів, фінансова підтримка інфраструктури та наукових об'єктів, що становлять національне надбання" (далі – КПКВК 2201040 або бюджетна програма з наукових досліджень); нормативно-правові і розпорядчі акти, що регламентують питання планування, надання і використання відповідних коштів, розміщення, виконання державного замовлення, працевлаштування підготовлених кадрів; планові, бухгалтерські документи, фінансова, бюджетна та інша звітність щодо результатів діяльності об'єктів контролю з досліджуваного питання.

Об'єкти аудиту: Національний авіаційний університет (далі – Університет), відокремлений структурний підрозділ "Кіровоградська льотна академія Національного авіаційного університету" (далі – Академія).

Надіслано запити та отримано відповіді на них від Міністерства освіти і науки України (далі – МОН), Державної інспекції навчальних закладів України, Державної авіаційної служби України та Кіровоградського обласного центру зайнятості.

Критерії оцінки:

продуктивність – співвідношення між досягнутими результатами з надання послуг з підготовки кадрів, проведення наукових досліджень та використаними бюджетними коштами на цю мету;

результативність – ступінь відповідності фактичних результатів діяльності запланованим результатам, забезпечення відповідності обсягів державного замовлення на підготовку кадрів для авіації та інших галузей економіки потребам держави;

законність – відповідність вимогам законодавства управлінських рішень, що приймалися уповноваженими органами в процесі планування і

використання бюджетних коштів на підготовку кадрів (у т.ч. наукових), проведення наукових досліджень, здійснення науково-технічних розробок, дотримання положень нормативно-правових актів при формуванні та виконанні державного замовлення у відповідній сфері;

економність – досягнення запланованих результатів за рахунок використання мінімального обсягу бюджетних коштів або досягнення максимального результату при використанні визначеного обсягу коштів за бюджетними призначеннями.

Методи проведення аудиту: аналіз нормативно-правових актів, розпорядчих актів, що регулюють повноваження у сфері підготовки кадрів для авіації та інших галузей економіки, планування та використання коштів на цю мету; перевірка і аналіз фінансових, статистичних та бухгалтерських документів об'єктів контролю; аналіз результативних показників діяльності об'єктів контролю, інформації, одержаної на запити аудиторів; опрацювання матеріалів засобів масової інформації.

ВСТУП

Одним із провідних навчальних закладів, що вирішує кадрові питання у галузі цивільної авіації України, є Національний авіаційний університет, у складі якого функціонує відокремлений структурний підрозділ "Кіровоградська льотна академія" – єдиний в Україні заклад, що здійснює підготовку фахівців з вищою освітою за кваліфікацією "Пілот (другий пілот) літака".

Крім того, Академія здійснює підготовку фахівців за спеціальностями "Менеджмент", "Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності", "Обслуговування повітряних суден", "Технічне обслуговування та ремонт повітряних суден і авіадвигунів", та "Обслуговування повітряного руху". За цими спеціальностями підготовку кадрів здійснюють також інші вищі навчальні заклади України (наприклад, за спеціальністю "Менеджмент", "Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності" – 252 ВНЗ, "Обслуговування повітряних суден" і "Технічне обслуговування та ремонт повітряних суден і авіадвигунів" – 2 ВНЗ).

До складу Академії входять три факультети денної форми навчання, факультет заочної форми навчання, аспірантура та 42 структурні підрозділи. Штатна чисельність станом на 01.07.2015 – 1315 одиниць, з них науково-педагогічних працівників – 207 одиниць. Академія надає освітні послуги громадянам іноземних держав (переважно з країн СНД). Розміщена вона на території площею 1250,8 га, з яких 734 га – площі аеродрому "Кіровоград", злітно-посадкового майданчика "Мала Виска" (м. Мала Виска Кіровоградської області), службово-технічної, учбової та житлової зони (гуртожитки).

Протягом трьох останніх навчальних років Академією здійснено підготовку за державним замовленням 1352 фахівців різних освітньо-кваліфікаційних рівнів (69 відс. загальної кількості підготовлених фахівців), із них 312 пілотів (25 відс. загальної кількості випускників). У 2013-2014 роках та I півріччі 2015 року Академією на цю мету використано загалом 253,4 млн грн коштів державного бюджету.

Під час попереднього вивчення предмета аудиту встановлено, що за останні роки в Академії значно зменшилася тривалість практичної льотної підготовки студентів. Це створює ризики неякісної підготовки Академією

пілотів та, відповідно, випуску фахівців, які не мають достатніх навичок керування літаками, що експлуатуються авіапідприємствами та авіакомпаніями України.

За інформацією Кіровоградського обласного центру зайнятості, за 2013-2014 роки та I півріччя 2015 року до його територіальних органів звернулося за послугами з працевлаштування загалом 60 випускників Академії різних професій, з яких за спеціальністю не було працевлаштовано жодної особи¹.

Крім того, результати попереднього вивчення засвідчили, що середні витрати на одного курсанта (здобувача вищої освіти за державним замовленням) за загальним фондом державного бюджету в Академії значно перевищують показники ефективності (у 3 рази), затверджені у паспортах бюджетної програми з підготовки кадрів (КПКВК 2201160).

Зважаючи на важливість питань якісної підготовки фахівців для вітчизняної цивільної авіації та наявність проблемних питань у цій сфері, встановлених під час попереднього вивчення предмета аудиту, проведення аудиторського дослідження ефективності використання коштів, що спрямовуються з державного бюджету відокремленому структурному підрозділу "Кіровоградська льотна академія Національного авіаційного університету", є актуальним. Контрольний захід із цього питання Рахунковою палатою проведено вперше.

I. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ЛЬОТНОЇ АКАДЕМІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО АВІАЦІЙНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ТА ВИКОРИСТАННЯ НЕЮ КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

Суспільні відносини у галузі навчання, виховання, професійної підготовки громадян України, правові, організаційні, фінансові та інші засади функціонування системи освіти, забезпечення потреб суспільства і держави у кваліфікованих фахівцях у 2013-2015 роках регулювалися законами України від 23.05.1991 № 1060-XII "Про освіту", від 17.01.2002 № 2984-III, від 01.07.2014 № 1556-VII "Про вищу освіту" (далі – закони про вищу освіту № 2984 та № 1556)², іншими нормативно-правовими актами, прийнятими на їх виконання.

Відповідно до ст. 1 Закону про вищу освіту № 1556, вищою освітою є сукупність систематизованих знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, інших компетентностей, здобутих у вищому навчальному закладі (науковій установі) у відповідній галузі знань за певною кваліфікацією на рівнях вищої освіти, що за складністю є вищими, ніж рівень повної загальної середньої освіти.

Вищий навчальний заклад, відповідно до ст. 1 цього Закону, – окремий вид установи, яка є юридичною особою приватного або публічного права, діє згідно з виданою ліцензією на провадження освітньої діяльності на певних рівнях вищої освіти, проводить наукову, науково-технічну, інноваційну та/або

¹ Лист Кіровоградського обласного центру зайнятості від 27.10.2015 № 12-42/1040/09.

² Законом України від 01.07.2014 № 1556-VII "Про вищу освіту" (набрав чинності 06.09.2014) визнано таким, що втратив чинність, Закон України "Про вищу освіту" від 17.01.2002 № 2984-III.

методичну діяльність, забезпечує організацію освітнього процесу і здобуття особами вищої освіти, післядипломної освіти з урахуванням їхніх покликань, інтересів і здібностей. Законами про вищу освіту визначено типи вищих навчальних закладів, зокрема, університет, академія, інститут, коледж³.

Структура конкретного вищого навчального закладу, статус і функції його структурних підрозділів визначаються статутом вищого навчального закладу та положеннями про відповідні структурні підрозділи.

Філією, згідно зі ст. 33 Закону про вищу освіту № 1556, є територіально відокремлений структурний підрозділ вищого навчального закладу, що утворюється з метою задоволення потреб регіонального ринку праці у відповідних фахівцях та наближення місця навчання здобувачів вищої освіти до їх місця проживання. Філія не є юридичною особою і діє на підставі затвердженого вищим навчальним закладом положення та відповідно до отриманої ліцензії на провадження освітньої діяльності.

Довідково. Згідно зі ст. 95 Цивільного кодексу України від 16.01.2003 № 435-IV, філією є відокремлений підрозділ юридичної особи, що розташований поза її місцезнаходженням та здійснює всі або частину її функцій. Філії не є юридичними особами, наділяються майном юридичної особи, що їх створила, і діють на підставі затвердженого нею положення.

✓ Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17.08.2011 № 783 за пропозицією Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України Державну льотну академію України, що належала до сфери управління цього міністерства, реорганізовано шляхом приєднання до Національного авіаційного університету з утворенням на її базі структурного підрозділу Університету.

Довідково. Згідно із сертифікатом про акредитацію серії РД-IV № 1152853 (виданий МОН), Університет акредитований за статусом вищого закладу освіти IV рівня.

Мета реорганізації Державної льотної академії України зазначеним розпорядженням не визначена. На думку аудиторів, вона є похідною від завдання щодо укрупнення вишів, у тому числі Національного авіаційного університету, яке у 2011 році поставлене ек-міністром освіти Д.Табачником: "Університет має бути здатним забезпечити підготовку фахівців не менш ніж у 8 галузях знань"⁴. Також укрупнення, зокрема, передбачало покращення управління, оптимізацію державного замовлення, підвищення ефективності використання наявної матеріальної бази, а отже – підвищення якості підготовки кадрів.

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 14.09.2011 № 1060 "Про реорганізацію Державної льотної академії України", припинено Державну льотну академію України шляхом її приєднання до Національного авіаційного університету як відокремленого структурного підрозділу. Одночасно п. 1 цього наказу передбачено взяти до відома, що створений на базі реорганізованої Державної льотної академії України структурний підрозділ Університету має окремі права фінансово-господарської самостійності із збереженням коду мережі державного фінансування, зокрема права вести самостійний баланс, мати поточний бюджетний рахунок в управлінні державного казначейства м. Кіровограда тощо. Національний авіаційний університет є правонаступником усіх прав і обов'язків Державної льотної академії України (п. 2 наказу).

Незважаючи на те, що розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17.08.2011 № 783 передбачено утворення у складі Університету (на базі Державної льотної академії України) структурного підрозділу, наказом

³ Стаття 25 Закону про вищу освіту № 2984 і ст. 28 Закону про вищу освіту № 1556.

⁴ За інформацією з інтерв'ю, опублікованого в "Інвестгазета", травень 2011 року.

МОНмолодьспорту від 14.09.2011 № 1060 одночасно з визначенням Університету правонаступником прав і обов'язків Державної льотної академії України передбачено збереження за цим структурним підрозділом коду мережі державного фінансування, що по суті передбачає його включення до мережі МОНмолодьспорту для фінансування. Таким чином, знівельовано функції Університету як розпорядника бюджетних коштів, визначені Бюджетним кодексом України.

Довідково. На сьогодні Академія включена до мережі розпорядників коштів нижчого рівня МОН (Єдиного реєстру розпорядників та одержувачів бюджетних коштів за кодом 81124).

Відповідно до наказу ректора Університету Кулика М.С. від 23.09.2011 № 233/од, яким передбачено створення у структурі Національного авіаційного університету відокремленого структурного підрозділу, його найменування визначено як "Кіровоградська льотна академія Національного авіаційного університету" (наказом передбачені права фінансово-господарської самостійності Академії, аналогічні визначеним у наказі МОНмолодьспорту від 14.09.2011 № 1060).

Довідково. Згідно з ч. 1 ст. 28 Закону про вищу освіту № 1556, академією є галузевий (профільний, технологічний, технічний, педагогічний, богословський/теологічний, медичний, економічний, юридичний, фармацевтичний, аграрний, мистецький, культурологічний тощо) вищий навчальний заклад, що провадить інноваційну освітню діяльність, пов'язану з наданням вищої освіти на першому і другому рівнях за однією чи кількома галузями знань, може здійснювати підготовку на третьому і вищому науковому рівнях вищої освіти за певними спеціальностями, проводить фундаментальні та/або прикладні наукові дослідження, є провідним науковим і методичним центром, має розвинуту інфраструктуру навчальних, наукових і науково-виробничих підрозділів, сприяє поширенню наукових знань та провадить культурно-просвітницьку діяльність.

Отже, відповідно до законів про вищу освіту № 2984 і № 1556, Академією за статусом та організаційно-правовою формою може бути лише вищий навчальний заклад, а не його відокремлений структурний підрозділ (філія).

Довідково. Згідно зі статутами Університету, затвердженими МОН, Кіровоградська льотна академія НАУ визначена як відокремлений структурний підрозділ Університету. Положенням про Академію, затвердженим ректором Університету Куликом М.С., визначено, що вона є відокремленим структурним підрозділом (філією) Університету. Відповідно до довідки ЄДРПОУ АБ № 616595 від 06.11.2012, правовий статус Академії – "Без права юридичної особи", організаційно-правова форма за КОПФГ – 610 – "Філія" (інший відокремлений підрозділ).

Таким чином, визначення у наказі ректора Університету Кулика М.С. від 23.09.2011 № 233/од відокремленого структурного підрозділу як "академія" не відповідає її організаційно-правовій формі, передбаченій розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17.08.2011 № 783 та наказом МОНмолодьспорту від 14.09.2011 № 1060, і суперечить у частині найменування "академія" ст. 25 Закону про вищу освіту № 2984 і ст. 28 Закону про вищу освіту № 1556 (не відповідає типу вищого навчального закладу).

Довідково. Пунктом 2.10 Статуту Університету (у редакціях наказів МОН від 26.04.2012 № 521 і від 23.04.2014 № 507) та п. 1.17 Статуту (у редакції наказу МОН від 27.03.2015) передбачено, що відокремлені структурні підрозділи діють на підставі положення, затвердженого ректором, здійснюють свою діяльність за окремою мережею фінансування та/або на умовах самозабезпечення за рахунок власних надходжень.

Пунктом 3.6 Положення про відокремлений структурний підрозділ Національного авіаційного університету "Кіровоградська льотна академія",

затвердженого ректором Університету Куликом М.С. 02.09.2013, встановлено, що Академія може здійснювати діяльність як від імені Університету, так і **від свого імені**. Отже, не враховано норм ст. 95 Цивільного кодексу України та ст. 1 Закону України від 15.05.2003 № 755-IV "Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців". Тобто Академія як відокремлений структурний підрозділ Університету може здійснювати діяльність і надавати послуги лише від імені Університету – юридичної особи.

Довідково. Університетом в особі ректора Кулика М.С. були видані довіреності від 30.08.2012 № 20-06.03, від 14.01.2014 № 06.03/06 і від 12.12.2014 № 06.03/3359, якими уповноважено начальника Академії, зокрема, здійснювати керівництво Академією і діяти від її імені і в її інтересах.

Слід зауважити, що після приєднання Академії до Університету МОН щороку розміщувало державне замовлення на підготовку Академією фахівців практично за тими ж напрямками підготовки та спеціальностями, за якими підготовка здійснюється Університетом (крім напряму підготовки "Льотна експлуатація повітряних суден"): "Менеджмент", "Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності", "Обслуговування повітряних суден", "Технічне обслуговування та ремонт повітряних суден і авіадвигунів", "Аеронавігація".

Таким чином, мета реорганізації Державної льотної академії шляхом приєднання до Національного авіаційного університету в частині оптимізації розміщення державного замовлення не досягається.

✓ Незважаючи на те, що Академія за організаційно-правовим статусом є відокремленим структурним підрозділом (філією) вищого навчального закладу і не підпадає під визначене Бюджетним кодексом України поняття (ознаки) розпорядника чи одержувача бюджетних коштів, у положеннях про Академію від 27.10.2011 (п. 10.5) та від 02.09.2013 (п. 11.7)⁵ передбачено, що вона використовує бюджетні кошти відповідно до кошторису, що затверджується МОН. Отже, затвердження МОН кошторисів Академії не відповідає ч. 1. ст. 2 Бюджетного кодексу України від 08.07.2010 № 2456-VI, п. 1 Порядку складання кошторисів⁶.

Довідково. Згідно зі ст. 2 Бюджетного кодексу України, кошторисом є основний плановий фінансовий документ бюджетної установи, яким на бюджетний період встановлюються повноваження щодо отримання надходжень і розподіл бюджетних асигнувань на взяття бюджетних зобов'язань та здійснення платежів для виконання бюджетною установою своїх функцій та досягнення результатів, визначених відповідно до бюджетних призначень.

Розпорядником бюджетних коштів є бюджетна установа в особі її керівника, уповноважена на отримання бюджетних асигнувань, взяття бюджетних зобов'язань, довгострокових зобов'язань за енергосервісом та здійснення витрат бюджету, а одержувачем бюджетних коштів - суб'єкт господарювання, громадська чи інша організація, яка не має статусу бюджетної установи, уповноважена розпорядником бюджетних коштів на здійснення заходів, передбачених бюджетною програмою, та отримує на їх виконання кошти бюджету.

Крім того, всупереч ч. 2 ст. 32 Закону про вищу освіту № 2984 і ч. 3 ст. 34 Закону про вищу освіту № 1556 положення про Академію від

⁵ Положення про Академію від 27.10.2011 і від 02.09.2013 підписані начальником Академії Недільком С.М. і затверджені ректором Університету.

⁶ Порядок складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228.

02.09.2013 (п. 7.1) передбачає, що її начальник складає її штатні розписи, які затверджуються МОН. Відповідно до норм зазначених законів, штатні розписи Академії мав затверджувати керівник Університету, проте фактично у досліджуваному періоді вони формувались Академією самостійно та затверджувалися МОН.

Довідково. За поясненнями директора департаменту економіки та фінансування МОН Даниленко С.В., наданими 18.11.2015 за результатами обговорення проекту звіту, "Академія не є філією Університету і автономно здійснює освітню діяльність згідно з правом щодо провадження освітньої діяльності на підставі ліцензії від свого імені, а не від імені Університету. Застосування терміну "філія" у відношенні Академії не виправдано".

✓ Законом про вищу освіту № 2984 (діяв до 06.09.2014) надання статусу "курсант" передбачалося лише для осіб, які навчалися у військових вищих навчальних закладах (ст. 53). Статтею 61 Закону про вищу освіту № 1556 встановлено, що курсантом є особа, яка в установленому порядку зарахована до вищого військового навчального закладу (вищого навчального закладу із специфічними умовами навчання). Законом також передбачено, що статус курсанта може надаватися окремим категоріям осіб, які навчаються у невійськових вищих навчальних закладах, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Постановою Кабінету Міністрів України від 17.07.2015 № 506 (набрала чинності 07.08.2015) затверджено Порядок надання окремим категоріям осіб, які навчаються у невійськових вищих навчальних закладах, статусу курсанта. Цією ж постановою затверджено перелік невійськових вищих навчальних закладів, що здійснюють підготовку курсантів, до якого, зокрема, включено Академію. При цьому п. 3 порядку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.07.2015 № 506, передбачено, що **перелік спеціальностей** (напрямів підготовки), за якими може здійснюватись підготовка курсантів, визначається МОН.

На час проведення аудиту МОН **не визначено** переліку спеціальностей (напрямів підготовки), за якими невійськовими вищими навчальними закладами може здійснюватись підготовка курсантів.

Слід зазначити, що зі змісту розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.08.2011 № 783-р "Про реорганізацію Державної льотної академії України" (передбачає реорганізацію Державної льотної академії України шляхом приєднання до Університету і утворення в його складі структурного підрозділу) не впливає, що цей структурний підрозділ здійснює підготовку курсантів, а навпаки, у п. 2 розпорядження зазначено, що студенти Державної льотної академії України продовжують навчання в Університеті.

Незважаючи на це, всупереч вимогам ст. 53 Закону про вищу освіту № 2984 і ст. 61 Закону про вищу освіту № 1556 п. 9.1 діючих у 2013-2014 роках та I півріччі 2015 року положень про Академію до **учасників навчально-виховного процесу**, які здобували освіту в Академії, **віднесено курсантів**, у тому числі тих, що навчались за напрямами (спеціальностями) "Менеджмент" та "Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності"⁷.

Довідково. Контингент курсантів, що здобували в Академії освіту за денною формою

⁷ Чисельність курсантів, що здобували освіту в Академії за напрямами (спеціальностями) "Менеджер" та "Менеджер зовнішньоекономічної діяльності", станом на 01.01.2013 становила 186 і 35 осіб, на 01.01.2014 – 159 і 43 особи, на 01.01.2015 – 149 і 34 особи відповідно.

навчання за напрямом підготовки 6.070102 "Аеронавігація" (спеціалізація "Льотна експлуатація повітряних суден"), і спеціальністю "Льотна експлуатація повітряних суден" (освітньо-кваліфікаційний рівень (далі – ОКР) "Спеціаліст" 7.07010201, ОКР "Магістр" 8.07010201), за якими підготовку здійснює лише Академія, у 2012/2013 навчальному році становив 330 осіб, або 23,7 відс. від загального контингенту Академії, у 2013/2014 навчальному році – 353 особи, або 26,1 відс., у 2014/2015 навчальному році – 359 осіб, або 29,1 відсотка.

За іншими напрямами підготовки та спеціальностями підготовку фахівців, крім Академії, здійснюють інші навчальні заклади (зокрема Університет), які не включені до переліку невійськових навчальних закладів, що здійснюють підготовку курсантів. В Університеті здобувачам вищої освіти статус "курсант" не надавався.

✓ Статтею 64 Закону про вищу освіту № 2984 та ст. 62 Закону про вищу освіту № 1556 передбачено право осіб, які навчаються у вищих навчальних закладах за денною формою навчання коштом державного бюджету, на отримання стипендій, а також на забезпечення гуртожитком на строк навчання в порядку, встановленому законодавством. Забезпечення осіб, що навчаються, безкоштовним харчуванням, надання знижки на оплату комунальних послуг за користування гуртожитком та часткове покриття вартості обмундирування за рахунок державного бюджету зазначеними законами не передбачено.

Відповідно до п. 67 Положення про проходження військової служби (навчання) за контрактом у Збройних Силах України курсантами (слухачами) вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів, затвердженого Указом Президента України від 07.11.2001 № 1053/2001, право на грошове, речове, продовольче, житлове та інші види забезпечення за рахунок державного бюджету мають курсанти (слухачі), які навчаються у військових навчальних закладах та проходять військову службу після закінчення військового навчального закладу на посадах офіцерського складу.

Гарантії щодо державного утримання курсантів, які навчаються у **невійськових вищих навчальних закладах**, та їх безоплатного забезпечення харчуванням передбачені Порядком надання окремим категоріям осіб, які навчаються у невійськових вищих навчальних закладах, статусу курсанта, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 17.07.2015 № 506 (далі – Порядок надання статусу курсанта).

Довідково. Відповідно до п. 5 Порядку надання статусу курсанта у період навчання курсанти, які навчаються за державним замовленням, перебувають на державному утриманні, що передбачає, зокрема, їх цілодобове перебування у навчальному закладі (крім канікулярного періоду, вихідних та святкових днів, коли курсанти можуть перебувати у навчальному закладі за бажанням). Станом на 01.01.2013 чисельність курсантів, що навчалися за державним замовленням (перебували на державному забезпеченні) та проживали в гуртожитках Академії (загальна площа гуртожитків становить 23001,1 м², потужність – 1841 місць), становила 562 особи (48,9 відс. від кількості здобувачів вищої освіти за держзамовленням у 2012/2013 навчальному році), 01.01.2014 – 539 осіб (46,2 відс.), на 01.01.2015 – 515 осіб (48,3 відсотка)⁸. Тобто така фактична чисельність здобувачів вищої освіти за державним замовленням, що за даними Академії проживала у її гуртожитках, свідчить про те, що не всі курсанти відповідної категорії цілодобово перебували у навчальному закладі.

Водночас положеннями про Академію, затвердженими 27.10.2011

⁸ Загалом у гуртожитках Академії станом на 01.01.2013 проживав 941 здобувач вищої освіти, що навчався за державним замовленням і на платній основі (67,7 відс. від курсантів – громадян України, що навчалися за денною формою навчання), на 01.01.2014 – 905 осіб (67,0 відс.), на 01.01.2015 - 807 осіб (65,5 відсотків).

(п. 8.4) і 02.09.2013 (п. 9.4), було передбачено державне забезпечення курсантів, які зараховані на місця за державним замовленням, включаючи забезпечення стипендією, безкоштовним харчуванням, гуртожитком із частковою оплатою комунальних послуг, обмундируванням (50 відс. оплати його вартості, сиротам – 100 відс.) за наявності фінансування з державного бюджету.

Довідково. МОН (лист від 09.10.2015 № 1/12-6667, наданий на запит Рахункової палати) встановлення особам, які навчаються в Академії, статусу "курсант" і забезпечення їх безоплатним харчуванням пояснено тим, що наказом Міністра цивільної авіації СРСР від 08.02.1978 № 22 таке право було передбачено для осіб, які навчалися у Кіровоградському вищому льотному училищі цивільної авіації. У подальшому це училище реорганізовано в Державну льотну академію України, яку пізніше реорганізовано шляхом приєднання до Національного авіаційного університету і утворено на її базі структурний підрозділ Університету.

Враховуючи норми постанови Верховної Ради України від 12.09.1991 № 1545 "Про порядок тимчасової дії на території України окремих актів законодавства Союзу РСР" (до прийняття відповідних актів законодавства України на території республіки застосовуються акти законодавства Союзу РСР з питань, які не врегульовані законодавством України, за умови, що вони не суперечать Конституції і законам України), з моменту набрання чинності законом про вищу освіту № 2984 наказ Міністра цивільної авіації СРСР від 08.02.1978 № 22 у відповідній частині не застосовується в Україні.

Довідково. За поясненнями директора департаменту економіки та фінансування МОН Даниленко С.В., наданими 18.11.2015 за результатами обговорення проекту звіту, статус курсанта для здобувачів вищої освіти в Академії визначає "наявність обов'язкової спадковості та тягlosti навчально-виховного процесу, незмінність вимог до особливостей надання вищої освіти курсантам цивільної авіації, морського та річкового транспорту в Україні у порівнянні з попереднім часом (зокрема, цілодобове перебування курсантів на території та приміщеннях навчального закладу, ранкове та вечірнє вишукування, підняття прапора, проведення позанавчальної роботи тощо)". Фактично результати аудиту не підтверджують повною мірою наявність зазначених підстав.

Отже, у положеннях про Академію, затверджених 27.10.2011 і 02.09.2013, передбачено гарантії державного забезпечення особам, що зараховані на місця за державним замовленням, включаючи безоплатне харчування, які не передбачені нормативно-правовими актами, чинними у відповідному періоді. Враховуючи наведене та через відсутність затвердженого МОН на виконання вимог постанови Кабінету Міністрів України від 17.07.2015 № 506 переліку спеціальностей (напрямів підготовки), за якими невійськовими навчальними закладами може здійснюватись підготовка курсантів, без достатніх законодавчих підстав поширено на усіх осіб, що навчаються в Академії за різними освітньо-кваліфікаційними рівнями, статус "курсант" і віднесено їх до учасників науково-виховного процесу Академії та надано гарантії державного забезпечення особам, що навчаються за державним замовленням, включаючи безоплатне їх харчування.

Довідково. Результати аудиту засвідчили, що у досліджуваному періоді (2013-2014 роки та I півріччі 2015 року) Академія статусу вищого військового навчального закладу або вищого навчального закладу із специфічними умовами навчання не мала, а тому її випускники, що навчалися за державним замовленням, відповідно до ст. 13 Закону про вищу освіту, для проходження військової служби не розподілялись.

Таким чином, закріплення наказом МОН молодьспорту від 14.09.2011 № 1060 за створеним на базі Державної льотної академії структурним підрозділом Університету окремих прав фінансово-господарської

самостійності, зокрема щодо збереження коду мережі фінансування, створило умови для недодержання законодавства при фінансуванні Академії та наділення її більшим обсягом прав, ніж визначено законодавством для відокремленого структурного підрозділу (філії). У результаті при визначенні розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17.08.2011 № 783-р її статусу як структурного підрозділу Університету Академія функціонувала фактично як юридична особа (бюджетна установа). Як наслідок, за відсутності достатніх правових підстав положеннями про Академію поширено на усіх осіб, що навчаються в ній за різними освітньо-кваліфікаційними рівнями, статус "курсант" і віднесено їх до учасників науково-виховного процесу Академії та надано гарантії державного забезпечення, що передбачає видатки коштом державного бюджету на цю мету, зокрема, на їх безоплатне харчування.

Отже, відповідні управлінські рішення, прийняті МОНмолодьспорту, МОН, Університетом щодо діяльності Академії, стали передумовою для порушень Академією вимог законодавства при використанні бюджетних коштів.

II. ВИКОНАННЯ ДЕРЖАВНОГО ЗАМОВЛЕННЯ З ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ТА ДОТРИМАННЯ ЛЦЕНЗІЙНИХ УМОВ НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

2.1. Стан формування і виконання державного замовлення з підготовки кадрів

Статтею 2 Закону України від 20.11.2012 № 5499-VI "Про формування та розміщення державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів" (далі – Закон про формування держзамовлення) та п. 2 Порядку формування держзамовлення⁹ передбачено, що держзамовлення формується Мінекономрозвитком за поданням МОН та інших державних замовників з урахуванням середньострокового прогнозу потреби у фахівцях на ринку праці та обсягів видатків державного бюджету на зазначені цілі. Розміщення державного замовлення здійснюється державними замовниками на конкурсних засадах у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України (ст. 3 Закону про формування держзамовлення).

Відповідно до п. 3 Порядку розміщення державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.05.2013 № 363 (далі – Порядок розміщення держзамовлення), **виконавцями державного замовлення можуть бути вищі, професійно-технічні навчальні заклади, заклади післядипломної освіти, наукові установи державної та комунальної форми власності, які пройшли конкурсний відбір та з якими укладено державний контракт** на підготовку фахівців тощо за державним замовленням.

Водночас МОН укладено з Академією (в особі начальника Неділька С.М.) державні контракти на підготовку у 2013/2014 і 2014/2015 роках фахівців,

⁹ Порядок формування державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 15.04.2013 № 306.

наукових, науково-педагогічних і робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів від 24.06.2013 № 468 і без дати № 217.

Враховуючи, що Академія за своїм організаційно-правовим статусом є відокремленим структурним підрозділом (філією) Університету і не є юридичною особою та згідно з визначеним у законах про вищу освіту № 2984 і № 1556 поняттям "вищий навчальний заклад", Академія не може вважатися вищим навчальним закладом і, відповідно, бути виконавцем державного замовлення з підготовки фахівців. Отже, розміщення МОН державного замовлення на підготовку Академією фахівців шляхом укладення з нею відповідних державних контрактів суперечить вимогам законів про вищу освіту № 2984 та № 1556, Закону України про формування держзамовлення та Порядку розміщення державного замовлення.

✓ Згідно з п. 8 Порядку розміщення держзамовлення, серед основних критеріїв відбору виконавців державного замовлення є погодження проектних показників обсягу державного замовлення з регіональними центрами зайнятості. Як встановлено аудитом, Академією при поданні до МОН пропозицій щодо участі в конкурсі не були узгоджені з Кіровоградським обласним центром зайнятості проектні показники державного замовлення.

Аналіз питань, пов'язаних з працевлаштуванням осіб за спеціальностями, за якими здійснюється підготовка фахівців Академією, показав таке.

Згідно з листом Державного підприємства обслуговування повітряного руху України "Украерорух" від 05.05.2015 № 1.15-187, адресованим Університету, у базі даних "Украероруху" обліковується 127 кандидатів, які пройшли професійний відбір та підтвердили бажання чекати своєї черги на прийом на початкову підготовку диспетчерів управління повітряним рухом у підрозділах "Украероруху". Максимальна прогнозна чисельність кандидатів на проходження початкової підготовки диспетчера Управління повітряним рухом у підрозділах підприємства становить на 2016-2017 роки – по 16 осіб, на 2018-2020 роки – по 35 осіб.

При цьому обсяги державного замовлення на підготовку Академією фахівців за спеціальністю "Обслуговування повітряного руху" (ОКР "Спеціаліст" та "Магістр")¹⁰ становили на 2012/2013 навчальний рік – 134 особи, на 2013/2014 навчальний рік – 140 осіб, на 2014/2015 навчальний рік – 109 осіб.

Таким чином, є ризики непрацевлаштування фахівців, підготовлених Академією, зокрема диспетчерів управління повітряним рухом, та, відповідно, ризики недосягнення мети формування і розміщення державного замовлення на підготовку таких фахівців та неефективності використання коштів на їх навчання.

✓ Аудитом встановлено, що планові показники з прийому на навчання за держзамовленням МОН визначало для Академії в обсягах, менших від поданих нею пропозицій.

Довідково. Зокрема, показники щодо прийому за денною формою за ОКР "Бакалавр" зменшувалися порівняно з пропозиціями за напрямом підготовки "Менеджмент" на

¹⁰ У досліджуваному періоді МОН показники державного замовлення на підготовку фахівців за спеціальністю "Обслуговування повітряного руху" визначались і доводились Академії в цілому (відповідно до виданої Університету ліцензії для Академії) без розподілу за спеціалізаціями (код 7.07010202 та 8.07010202, освітньо-кваліфікаційний рівень "Спеціаліст", "Магістр").

2012/2013, 2013/2014, 2014/2015 навчальні роки відповідно на 7, 20 і 20 одиниць, а за ОКР "Спеціаліст" за спеціальністю "Обслуговування повітряного руху" – на 10, 10 та 1 одиницю.

Також Академією не забезпечувалося виконання затверджених МОН показників державного замовлення, насамперед щодо прийому на навчання за заочною формою. Так, показники державного замовлення за ОКР "Бакалавр" за напрямом підготовки "Аеронавігація" не були виконані у 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015 навчальних роках відповідно на 12, 18 і 3 одиниці.

✓ Відповідно до п. 4 Порядку формування державного замовлення, одним із критеріїв його формування є вартість послуг з підготовки одного кваліфікованого робітника, фахівця, аспіранта, докторанта, підвищення кваліфікації та перепідготовки однієї особи за бюджетні кошти (орієнтовна середня вартість такої підготовки).

Незважаючи на затвердження постановою Кабінету Міністрів України від 20.05.2013 № 346 методики розрахунку орієнтовної середньої вартості підготовки одного фахівця, аспіранта, докторанта, на сьогодні МОН, Мінекономрозвитку та Мінфіном не визначено порядку розрахунку вартості їх підготовки, затвердження якого передбачено п. 3 цієї методики.

У свою чергу, затверджена наказом МОН від 30.05.2013 № 647 форма Примірною державного контракту на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів не передбачає як одну з умов договору визначення ціни виконання держзамовлення Виконавцем, як у цілому за контрактом, так і з підготовки одного фахівця, тоді як наявність такої умови (*ціни*), відповідно до вимог ч. 2 ст. 189 Господарського кодексу України, є істотною умовою договору.

У результаті через відсутність у державних контрактах вартості виконання державного замовлення обсяги фінансування Академії у зв'язку з невиконанням в повному обсязі доведених МОН показників держзамовлення з прийому на навчання за ОКР "Спеціаліст" (за денною формою) та за ОКР "Бакалавр" (за заочною формою) не коригувались.

Довідково. Згідно з державними контрактами, укладеними МОН з Академією¹¹, серед обов'язків Державного замовника (МОН) визначено здійснення у встановленому законодавством порядку фінансування Виконавця державного замовлення (Академії), а також передбачено право МОН здійснювати контроль за виконанням державного замовлення Академією та ефективністю використання нею бюджетних коштів.

✓ У досліджуваному періоді контингент курсантів зменшувався у зв'язку з їх відрахуванням до закінчення терміну навчання, що негативно впливало на показники випуску фахівців.

Загалом за 2013-2014 роки та I півріччя 2015 року з різних причин відраховано 134 курсанти, що навчались за державним замовленням, з яких 130 осіб через невиконання вимог навчальних планів, академічну неуспішність, порушення дисципліни, за власним бажанням. У результаті спрямовані на навчання цих осіб кошти державного бюджету за КПКВК 2201160, за розрахунками аудиторів на загальну суму 2358,1 тис. грн, не забезпечили досягнення запланованої мети їх виділення.

Таким чином, МОН всупереч вимогам законів про вищу освіту № 2984 та № 1556, Закону України про формування державного замовлення та Порядку розміщення державного замовлення укладало з

¹¹ На 2013 рік – від 24.06.2013 № 468, на 2014 рік – без дати № 217.

Академією, яка не є юридичною особою та не підпадає під поняття "вищий навчальний заклад", державні контракти на підготовку фахівців за державним замовленням, у рамках яких здійснювалось фінансування Академії коштом держбюджету.

Оскільки МОН, Мінекономрозвитку та Мінфін не визначили порядку розрахунку вартості підготовки одного фахівця, аспіранта, докторанта (передбачено п. 3 методики розрахунку орієнтовної середньої вартості підготовки) та через те, що формою Примірного державного контракту (затверджений наказом МОН від 30.05.2013 № 647) не передбачено визначення ціни виконання держзамовлення як обов'язкової умови договору, в укладених МОН з Академією державних контрактах не було визначено вартості послуг з підготовки одного фахівця, аспіранта тощо. У результаті, незважаючи на невиконання Академією доведених МОН показників державного замовлення з прийому на навчання за ОКР "Бакалавр" та "Спеціаліст" (не виконано в кількості 75 і 23 осіб відповідно), обсяги затверджених їй бюджетних асигнувань не коригувались і, отже, не зменшувались.

2.2. Дотримання ліцензійних умов надання освітніх послуг

Аудитом встановлено, що відділом ліцензування та акредитації Академії у досліджуваному періоді не забезпечено виконання покладених на нього завдань з контролю за дотриманням ліцензованих обсягів при прийомі на навчання в Академію та видачі документів про освіту державного зразка.

Як наслідок, усупереч ст. 3 Закону України від 01.06.2000 № 1775-III "Про ліцензування певних видів господарської діяльності"¹², ст. 28 Закону про вищу освіту № 2984, ст. 24 Закону про вищу освіту № 1556 та п. 2 Порядку ліцензування¹³ у 2012/2013 навчальному році за відсутності ліцензії на підготовку іноземних громадян до Академії на платній основі (коштом юридичних та фізичних осіб) зараховано 114 іноземних громадян, у 2013/2014 та 2014/2015 навчальних роках – 74¹⁴ та 32¹⁵ іноземні громадянина відповідно понад встановлені ліцензіями обсяги освітніх послуг в розрізі напрямів підготовки та спеціальностей.

Довідково. Пунктом 2 Порядку ліцензування визначено, що у сфері вищої освіти ліцензуванню підлягає діяльність з надання освітніх послуг, зокрема, з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації іноземців та осіб без громадянства.

Наприклад, у 2013/2014 навчальному році при визначеному Ліцензією серії АЕ № 270275 від 07.05.2013 ліцензованому обсязі освітньої послуги з підготовки фахівців за напрямом 6.070103 "Обслуговування повітряних суден" за денною формою навчання 30 осіб одночасно із зарахуванням на навчання до Академії за державним замовленням 25 громадян України на контрактній основі також зараховано 18 іноземців, що призвело до перевищення ліцензованого обсягу на 13 осіб.

Так само при ліцензованому обсязі підготовки фахівців за напрямом

¹² Після прийняття Закону України від 02.03.2015 № 222-VIII "Про ліцензування видів господарської діяльності" втратив чинність Закон України від 01.06.2000 № 1775-III "Про ліцензування певних видів господарської діяльності".

¹³ Порядок ліцензування діяльності з надання освітніх послуг, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 08.08.2007 № 1019.

¹⁴ 42 особи за денною формою навчання та 32 особи за заочною формою навчання.

¹⁵ За денною формою навчання.

6.030601 "Менеджмент" за заочною формою навчання 30 осіб до Академії на 2013/2014 навчальний рік зараховано 8 громадян України та 47 іноземців (з яких приступило до навчання 45 осіб), що зумовило перевищення ліцензованого обсягу на 23 особи.

Зарахування на навчання до Академії у 2012/2013, 2013/2014 і 2014/2015 навчальних роках іноземних громадян на контрактній основі за відсутності ліцензії на їх підготовку (з 01.07.2012 по 17.05.2013) та понад встановлені ліцензовані обсяги створило умови для додаткових надходжень до спеціального фонду Академії, за розрахунками аудиторів, 5191,9 тис. грн (у 2012/2013 навчальному році – 2845,1 тис. грн, у 2013/2014 навчальному році – 1310,0 тис. грн, у 2014/2015 навчальному році – 1036,8 тис. гривень).

Довідково. Згідно з наданою на запит Рахункової палати інформацією¹⁶, Державною інспекцією навчальних закладів України у 2013-2015 роках Академія не перевірялась.

Слід зазначити, що зарахування на навчання понад ліцензовані обсяги не вплинуло на стан їх дотримання під час випуску Академією осіб, що завершили навчання, оскільки у досліджуваному періоді чисельність відрахованих з різних причин курсантів за денною формою навчання становила загалом 176 осіб, за заочною формою навчання – 135 осіб.

✓ *Аналіз наявного науково-педагогічного складу Академії, дотримання ліцензійних умов при плануванні навчальної роботи*

•Проведеним аналізом якісного складу науково-педагогічного персоналу Академії встановлено, що лише 4 із 15-ти навчальних кафедр очолюють науково-педагогічні працівники, які мають науковий ступінь "Доктор наук" та/або вчене звання "Професор".

Зокрема, всупереч вимогам п. 2.1 Ліцензійних умов надання освітніх послуг у сфері вищої освіти, затверджених наказом МОН від 24.12.2003 № 847 (у редакції наказу від 29.11.2011 № 1377) та зареєстрованих у Мін'юсті 15.12.2011 за № 1448/20186 (далі - Ліцензійні умови), кафедру інформаційних технологій, що є випусковою для фахівців за спеціальністю 8.07010202 "Обслуговування повітряного руху" (спеціалізація "Аеронавігаційне забезпечення та планування польотів"), очолює Н.В.М., який не має наукового ступеня "Доктор наук" або вченого звання "Професор".

Довідково. Загальна чисельність випускників цієї кафедри за денною та заочною формами навчання (в т.ч. іноземців), які здобули освіту за ОКР "Магістр", становить 37 осіб, з яких у 2012/2013 навчальному році випущено 12 осіб, 2013/2014 навчальному році – 11, у 2014/2015 навчальному році – 14 осіб.

Також у порушення ч. 13 ст. 55 Закону про вищу освіту № 1556 станом на 01.07.2015 три працівники Академії одночасно обіймають дві посади, що передбачають виконання адміністративно-управлінських функцій, а саме: начальник Академії Неділько С.М. одночасно є завідувачем кафедри обслуговування повітряного руху; заступник начальника Академії з наукової та навчальної роботи О.Д.М. очолює кафедру льотної експлуатації, аеродинаміки та динаміки польотів; декан факультету менеджменту З.А.В. очолює кафедру менеджменту і економіки.

У досліджуваному періоді в Академії **функціонувало 5 навчальних кафедр**¹⁷, у штаті яких чисельність науково-педагогічних працівників, що

¹⁶ Лист від 14.08.2015 № 01-21/1431.

¹⁷ Кафедра аеронавігації, кафедра обслуговування повітряного руху, кафедра авіаційної метеорології, кафедра військової підготовки, кафедра авіаційної техніки.

мають науковий ступінь або вчене звання, була менше 3 осіб, що не відповідає вимогам ч. 2 ст. 30 Закону про вищу освіту № 2984 та ч. 5 ст. 33 Закону про вищу освіту № 1556.

•Встановлено, що при здійсненні розподілу навчального навантаження не забезпечується дотримання встановлених Ліцензійними умовами нормативів розподілу лекційних годин для викладання науково-педагогічними працівниками.

Довідково. Вимогами Ліцензійних умов щодо кадрового забезпечення підготовки фахівців передбачено, що частка науково-педагогічних працівників з вченими званнями та науковими ступенями, які забезпечують викладання лекційних годин соціально-гуманітарного, фундаментального циклів дисциплін та фахових дисциплін, має становити не менше 75 відс. загального обсягу лекційних годин для ОКР "бакалавр", 85 відс. – для ОКР "спеціаліст" та 95 відс. – для ОКР "магістр".

Так, на кафедрі авіаційної техніки, що є випусковою для фахівців за напрямом підготовки 6.070103 "Обслуговування повітряних суден" та спеціальністю 7.07010301 "Технічне обслуговування та ремонт повітряних суден і двигунів" при розподілі навчального навантаження на 2012/2013 навчальний рік із 1460 запланованих лекційних годин частку лекційних годин старших викладачів та викладачів, які не мають вчених звань та наукових ступенів, визначено в обсязі 752 години (51,5 відс.), на 2013/2014 навчальний рік таке співвідношення між науково-педагогічними працівниками і старшими викладачами, викладачами становило 54,9 відс. лекційних годин, на 2014/2015 навчальний рік – 57,3 відс. лекційних годин.

При розподілі навчального навантаження на 2012/2013, 2013/2014 і 2014/2015 навчальні роки на кафедрі інформаційних технологій, що є випусковою для фахівців за напрямом підготовки 6.070102 "Аеронавігація", спеціальністю 7.07010202 та 8.07010202 "Обслуговування повітряного руху" (спеціалізація "Аеронавігаційне забезпечення та планування польотів"), частка лекційних годин старших викладачів та викладачів, які не мають наукових ступенів та вчених звань, становила відповідно 64,2 відс., 70,7 відс. і 72,7 відс. запланованих лекційних годин.

Також мають місце випадки перевищення встановленого Ліцензійними умовами граничного обсягу лекційних годин на одного викладача на рік (понад 250 годин).

Зокрема, плановий і фактичний обсяг лекційних годин на 2014/2015 навчальний рік для п'яти науково-педагогічних працівників кафедри менеджменту, економіки та права становив від 304 до 366 годин, для двох працівників – понад 250 годин. Аналогічна ситуація спостерігається в інших навчальних роках та на інших навчальних кафедрах.

Водночас для двох науково-педагогічних працівників кафедри соціально-гуманітарних наук, що мають науковий ступінь "Доктор наук" та вчене звання "Професор", навчальне навантаження на 2012/2013, 2013/2014 і 2014/2015 навчальні роки не планувалось та ними не виконувалось.

За наданим під час аудиту т.в.о. начальника Академії Москвичовим В.В. поясненням (лист від 16.09.2015 № 4041), зазначеними особами впродовж 2013-2015 років виконувалось саме наукове навантаження (Б.В.В. за час роботи на кафедрі його виконано в обсязі 500 годин., Д.І.А. підготовлено та опубліковано 15 наукових статей, взято участь у 10 наукових конференціях та ін.).

Довідково. Доктору педагогічних наук, професору Д.І.А. встановлено ставку 0,25 штатної посади, у 2013-2014 роках та I півріччі 2015 року йому нараховано і виплачено

заробітну плату в сумі 52,2 тис. грн; доктору філософських наук, професору Б.В.В. у 2014 році та I півріччі 2015 року нараховано і виплачено заробітної плати в сумі 30,3 тис. грн (ставка 0,25 штатної посади). При цьому навчальне навантаження їм за напрямками навчальної роботи (лекції, консультації, лабораторні, практичні, індивідуальні заняття, контрольні роботи, заліки, іспити, аспірантура тощо) не планувалося (у розподілах навчального навантаження кафедри не визначено годин такого навантаження), підтвердні документи про його виконання цими особами аудиторам не надані.

Таким чином, через відсутність належного контролю з боку МОН та Університету за діяльністю Академії нею не забезпечено дотримання ліцензійних умов надання освітніх послуг. Зокрема, за відсутності ліцензії на підготовку іноземних громадян до Академії у 2012-2013 навчальному році зараховано на навчання на платній основі (коштом юридичних та фізичних осіб) 114 іноземних громадян; понад встановлені ліцензійні обсяги у 2013/2014 та 2014/2015 навчальних роках прийнято відповідно 74 та 32 іноземних громадянина; чисельність на навчальних кафедрах науково-педагогічних працівників, що мають науковий ступень або вчене звання, була меншою, ніж визначено законодавством; не дотримано нормативів розподілу лекційних годин для викладання науково-педагогічними працівниками тощо. Виявлені аудитом факти недотримання ліцензійних умов у навчальному процесі свідчать про недостатність кадрового забезпечення для належного виконання державного замовлення з підготовки фахівців і, отже, надання якісних освітніх послуг здобувачам вищої освіти.

2.3. Наявність освітньо-професійних програм, освітньо-кваліфікаційних характеристик та навчальних планів

Підготовка фахівців в Академії здійснюється на підставі затверджених освітньо-кваліфікаційних характеристик та освітньо-професійних програм.

- Аудитом встановлено, що освітньо-професійними програмами та освітньо-кваліфікаційними характеристиками за напрямом підготовки "Аеронавігація" та спеціальністю "Льотна експлуатація повітряних суден" (усіх освітньо-кваліфікаційних рівнів), за якими здійснюється підготовка фахівців для отримання ними кваліфікації "пілот (другий пілот) літака", не передбачено взаємозв'язку освітньо-кваліфікаційного рівня випускників із виконаною ними програмою льотної підготовки та, відповідно, між присвоєнням випускникам кваліфікації та отриманням свідоцтва авіаційного фахівця¹⁸.

Одночасно прийом на навчання до Академії у 2013 та 2014 роках за вказаними напрямками підготовки та спеціальностями коштом фізичних і юридичних осіб здійснювався для надання теоретичної підготовки, що обумовлювалося у договорах (льотна підготовка (практика) договорами на навчання не передбачалась). Академією окремо надавались особам на платній основі (за їх кошти) послуги з льотної підготовки (здійснення польотів) для подальшого отримання ними свідоцтва комерційного пілота CPL (Ліцензією на надання Академією освітніх послуг і освітньо-професійними програмами не передбачена підготовка нею комерційного пілота CPL; видачу свідоцтва здійснює Державіаслужба.

¹⁸ Пунктом 4.2 Правил видачі свідоцтв авіаційному персоналу України, затверджених наказом Міністерства транспорту України від 07.12.1998 № 486, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 29.12.1998 за № 833/3273, передбачено видачу свідоцтв, зокрема, приватного пілота, комерційного пілота, транспортного пілота, пілота планера, пілота вільного аеростата, пілота надлегкого повітряного судна, льотчика-спостерігача.

Вартість послуг з льотної підготовки Академією визначалась окремо залежно від моделей літаків, у 2013 і 2014 роках вартість становила від 338,9 тис. грн до 569,0 тис. грн на рік.

Довідково. Вартість теоретичної підготовки для вступників за ОКР "Бакалавр" при вступі у 2013 та 2014 роках в Академії становила 10,9 тис. грн на рік, за ОКР "Спеціаліст" – 7,5 тис. гривень.

Слід відзначити, що навчання осіб за державним замовленням для отримання ними кваліфікації "Пілот (другий пілот) літака" в Академії здійснювалось за тими ж освітньо-професійними програмами, освітньо-кваліфікаційними характеристиками та навчальними планами, що і навчання осіб коштом юридичних та фізичних осіб. Державні контракти МОН з Академією на виконання державного замовлення укладені на підставі Примірного державного контракту (форма затверджена наказом МОН від 30.05.2013 № 647), яким не передбачена обов'язковість наведення видів підготовки фахівців (теоретична, практична), відповідно, в державних контрактах з Академією їх не визначено.

У наданих Академією під час аудиту навчальних планах щодо підготовки фахівців, які здобувають освіту для отримання кваліфікації "Пілот (другий пілот) літака", значні обсяги часу передбачені для проходження виробничої практики, зокрема, на літаках.

Наприклад, навчальним планом підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.070102 "Аеронавігація" і професійним спрямуванням "Льотна експлуатація повітряних суден" передбачено проходження виробничої практики на літаках протягом 540 год, з яких на літаку початкового навчання – 324 год, на випусковому літаку – 216 годин.

Навчальним планом підготовки спеціалістів за спеціальністю 7.07010201 "Льотна експлуатація повітряних суден" передбачено проведення практичної підготовки до польотів протягом 756 годин для отримання кваліфікаційних відміток.

Навчальним планом підготовки магістрів за спеціальністю 8.07010201 "Льотна експлуатація повітряних суден" передбачено проведення науково-виробничої переддипломної практики – 218 годин.

Проте в Академії аудиторам не надано програм проходження виробничої практики курсантами, зокрема, щодо здійснення навчальних польотів на літаку початкового навчання, на випусковому літаку або на конкретному повітряному судні, яке вивчалось відповідно до навчального плану та навчальних програм. Наведене свідчить про недотримання вимог п. 1.5 Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом МОН від 08.04.1993 № 93 (далі - Положення про проведення практики), та п. 3.11 Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах, затвердженого наказом МОН від 02.06.1993 № 161¹⁹ (далі - Положення про організацію навчального процесу), в частині обов'язковості складання таких програм.

Довідково. Під час проведення аудиту посадові особи Академії не пояснили причин відсутності в Академії програм проходження виробничої практики.

Як наслідок, із 48-ми випускників Академії 2013 року денної форми навчання за спеціальністю "Льотна експлуатація повітряних суден" за ОКР "Спеціаліст" та "Магістр" загальний наліг²⁰ на літаках Академії і інших льотних шкіл в обсязі 150 год і більше мали 34 особи, або 71 відс., із 34-х випускників

¹⁹ Наказ МОН від 02.06.1993 № 161 втратив чинність з 26.12.2014 на підставі наказу МОН від 13.11.2014 № 1310.

²⁰ За поясненням посадових осіб Академії, курсанти можуть проходити льотну практику на літаках Академії (власних та орендованих) або з дозволу Державіаслужби України в інших льотних школах на території України.

2014 року та 49-ти випускників 2015 року аналогічний наліт мали відповідно 11 осіб (32 відс.) і 19 осіб (39 відсотків). За даними Академії, відповідно 5, 7 та 9 випускників 2013-2015 років, які отримали кваліфікацію "Пілот (другий пілот) літака", взагалі не здійснювали навчальних польотів (на літаках Академії і в інших льотних школах).

Довідково. Із 131 випускника Академії 2013-2015 років денної форми навчання за спеціальністю "Льотна експлуатація повітряних суден" за ОКР "Спеціаліст" і "Магістр" на літаках Академії наліт в обсязі від 5 до 25 год мали відповідно 1, 2 і 1 випускник Академії (3 відс. від загальної чисельності), а 42 випускники (31,1 відс.) не мали годин нальоту (взагалі не здійснювали наліт) на літаках Академії. Лише один випускник здійснив наліт в обсязі 65 год 45 хв²¹.

Отже, відсутність взаємозв'язку між освітньо-професійними програмами, освітньо-кваліфікаційними характеристиками, навчальними планами і завданнями на проходження виробничої практики, практичної підготовки, науково-виробничої переддипломної практики не забезпечує досягнення мети практики, визначеної п. 1.1 Положення про проведення практики, – оволодіння студентами сучасними методами, формами організації та знаряддями праці в галузі їх майбутньої професії, формування у них на базі одержаних у вищому навчальному закладі знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах.

•Аудитом встановлено, що наявна в Академії матеріально-технічна база є недостатньою для забезпечення проходження курсантами (студентами), що навчаються за держзамовленням, льотної практики на літаках Академії.

Так, із наявних станом на 01.07.2015 в Академії 32-х літаків дві третини виготовлені понад 25 років тому, 10 літаків - більше ніж 45 років. У 24 літаків закінчився термін експлуатації, з них 15 літаків можуть надалі використовуватися після проведення капітального ремонту.

Як наслідок, у 2013 році для виконання навчальних польотів використовувалося лише 5 із наявних в Академії літаків, у 2014 році – 4, у I півріччі 2015 року – 2 літаки. На момент проведення аудиту справними і такими, що мають посвідчення льотної придатності, були лише 2 власні літаки Академії (модель НАРП-1).

При цьому Академією не вживаються достатні заходи щодо покращення стану наявного літакомоторного парку.

Так, станом на 01.07.2015 на балансі Академії рахувалося 5 літаків моделі Ан-2 і 3 літаки моделі Як-18Т, які у досліджуваному періоді для проведення навчальних польотів не використовувались, оскільки потребували капітального ремонту. Визначена у 2014 році ТОВ "Вінницький авіаційний завод" вартість послуг з капітального ремонту цих літаків становила 4603,2 тис. грн, що майже в 4 рази менше витрат Академії у 2014 році на надання непередбачених законодавством послуг з безоплатного харчування курсантів.

Довідково. Технічного обслуговування потребують наявні в Академії 5 літаків моделі DA-40NG та 2 одиниці моделі DA-42NG, придбані Університетом в Австрійській компанії "Даймонд Файненс Сервісес ГмбХ"²² та передані Академії у 2012 році.

²¹ Є найбільшим обсягом нальоту на власних та орендованих Академією літаках серед випускників 2013-2015 років (за даними авіаційного загону Академії).

²² Сума договору від 23.07.2012 № 546 на придбання літаків становить 2849,0 тис. євро.

При цьому на момент проведення аудиту Університет не в повному обсязі здійснив оплату вартості придбаних літаків (станом на 01.01.2015 і 01.07.2015 рахується заборгованість в сумі, еквівалентній 490,14 тис. євро). У результаті літаки в навчальному процесі Академії не використовуються у зв'язку з тим, що компанія, яка є заводом-виробником літаків, відмовляється до повного погашення заборгованості здійснювати роботи з їх технічного обслуговування та не надає сертифіката для виконання вищезазначених робіт.

Через незадовільний стан парку власних літаків Академією для виконання навчальних польотів у досліджуваному періоді залучалось 5 літаків²³, орендованих у юридичних та фізичних осіб, на яких протягом 2013-2014 років та I півріччя 2015 року здійснено близько двох третин загального обсягу навчальних польотів.

Довідково. За наданими під час контрольного заходу усними поясненнями посадових осіб Академії, оренда відповідних літаків пов'язана з недостатністю матеріально-технічної бази Академії для виконання навчальних програм з льотної підготовки.

Проведеною у лютому 2014 року спеціалістами Державіаслужби України позаплановою перевіркою Академії²⁴ було встановлено, що кількість літаків, які мають сертифікати льотної придатності, є недостатньою для підготовки за програмою комерційного пілота, а наявний літакомоторний парк має обладнання для виконання підготовки тільки вдень, в результаті чого льотна програма за CPL(A) – нічний наліт - не виконується.

Довідково. Листом від 22.07.2014 № 2180 Академія повідомила Державіаслужбу України про отримання сертифіката придатності на 2 літаки DA-42NG, на яких спроможна виконувати програму для отримання свідоцтва комерційного пілота CPL(A). Проте через непроведення технічного обслуговування ці літаки після отримання сертифікатів у навчальному процесі не використовувались, а термін дії сертифікатів завершився 08.07.2015.

Загалом плановий обсяг навчальних польотів льотно-інструкторського складу авіазагону з курсантами, що навчаються за держзамовленням, на 2013-2014 роки та I півріччя 2015 року був обрахований в кількості 43520 годин. Фактично виконано навчальних польотів із вказаною категорією курсантів в загальному обсязі 2559 год, або 5,9 відс. від запланованого.

Довідково. Водночас сума витрат Академії у досліджуваному періоді на забезпечення курсантів безоплатним харчуванням дорівнює вартості пально-мастильних матеріалів для навчального льоту на літаках Ан-2 в обсязі 9942 год, або Як-18 – 17461 год, або НАРП-1 – 84812 год, або К-10 "Свіфт" - 92351 година.

Отже, через планування в Академії діяльності авіаційного загону окремо від навчальних програм і через відсутність програм виробничих практик з підготовки пілотів (других пілотів) літака не виконано запланованих годин польотів. Як наслідок, Академією спрямовано **22846,1 тис. грн** коштів загального фонду державного бюджету на утримання авіаційного загону та інших підрозділів і служб (загальна штатна чисельність 254,9 од.), діяльність яких пов'язана з організацією та забезпеченням навчальних польотів²⁵ і які не виконали запланованих показників з кількості годин польотів льотно-інструкторського складу авіазагону з курсантами. Отже,

²³ Один літак Ан-2Т, один літак НАРП-1, три літаки К-10 "Свіфт".

²⁴ Звіт про результати проведення позапланової перевірки затверджений Головою Державіаслужби України 03.03.2015.

²⁵ Інженер-інспектор з безпеки польотів, аеродромна служба, служба аеронавігаційної інформації, служба управління повітряного руху, злітно-посадковий майданчик "Мала Виска", служба авіаційної безпеки, служба авіаційно-рятувального та протипожежного забезпечення, виробничо-диспетчерська служба.

не досягнуто результативного використання цих коштів.

Таким чином, незважаючи на те, що у навчальних планах Академії з підготовки фахівців за кваліфікацією "Пілот (другий пілот) літака" передбачалася виробнича практика з льотної підготовки (для бакалаврів – виробничої практики на літаках, спеціалістів – практичної підготовки до польотів для отримання кваліфікаційних відміток, магістрів – науково-виробничої переддипломної практики), під час аудиту контрольній групі не було надано програм проходження виробничої практики, що свідчить про недотримання Академією вимог п. 1.5 Положення про проведення практики та п. 3.11 Положення про організацію навчального процесу в частині обов'язковості складання таких програм.

За відсутності таких програм виробничої практики навчальний процес з підготовки фахівців за кваліфікацією "Пілот (другий пілот) літака" в Академії здійснюється без прив'язки до практичної льотної підготовки відповідних фахівців. Як наслідок, із 135 випускників Академії у 2013-2015 років денної форми навчання за спеціальністю "Льотна експлуатація повітряних суден" третина випускників взагалі не мала годин нальоту на літаках Академії (власних та орендованих).

Відповідальними за організацію навчальних польотів підрозділами Академії не забезпечено їх виконання у запланованих обсягах, отже, не забезпечено результативного використання 22846,1 тис. грн бюджетних коштів, спрямованих на їх утримання.

ІІІ. СТАН ПЛАНУВАННЯ, СПРЯМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ КІРОВОГРАДСЬКОЮ ЛЬОТНОЮ АКАДЕМІЄЮ НАУ КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

3.1. Обґрунтованість планування видатків, повнота та своєчасність спрямування коштів

Відповідно до наданої МОН інформації²⁶, у зв'язку з обмеженням бюджетного фінансування розрахунок видатків бюджету вищих навчальних закладів, у тому числі Академії, на відповідний рік на підготовку фахівців за державним замовленням здійснювався з урахуванням першочергового забезпечення бюджетними коштами видатків на оплату праці з нарахуванням, виплату стипендій, харчування, соціальні виплати пільговим категоріям осіб, які навчаються, оплату комунальних послуг та енергоносіїв.

Видатки із державного бюджету за КПКВК 2201160 у 2013-2015 роках планувалися МОН і здійснювались не на підготовку Академією фахівців за державним замовленням, а на її утримання, що суперечить визначеному ст. 87 Бюджетного кодексу України порядку фінансування видатків на вищу освіту, згідно з яким такі видатки здійснюються на оплату послуг з підготовки, зокрема, фахівців на умовах державного замовлення.

✓ Встановлено, що МОН не визначало і не доводило до Академії граничних обсягів видатків за КПКВК 2201160 та КПКВК 2201040 для формування проектів кошторисів на 2013 і 2015 роки, отже, не виконувало належним чином повноважень головного розпорядника бюджетних коштів, визначених п. 11 Порядку складання кошторисів.

Планування видатків здійснювалося з недотриманням МОН та Академією

²⁶ Лист МОН від 09.10.2015 № 1/12-6667.

вимог Порядку складання кошторисів, що створило передумови для неефективного і з недотриманням законодавства планування і використання бюджетних коштів.

Зокрема, дослідження проектів кошторисів Академії на 2013-2015 роки свідчать, що розрахунки до них за окремими показниками видатків за загальним і спеціальним фондами кошторису Академії за КПКВК 2201160 не містять достатніх обґрунтувань та не деталізовані за напрямками видатків, що є недотриманням п. 22 Порядку складання кошторисів (зокрема в них не наведені дані щодо вартості, видів та кількості товарів (робіт, послуг), що передбачалось придбати). Не підтверджені також розрахунками до проектів кошторисів за КПКВК 2201160 показники видатків: за загальним фондом кошторису на капітальний ремонт у 2013–2015 роках житлового фонду – в загальній сумі 6340,0 тис. грн (не деталізовані за видами та обсягами робіт); за спеціальним фондом кошторису на оплату у 2013-2015 роках комунальних послуг і енергоносіїв – 4049,0 тис. грн; за загальним фондом кошторису у 2014 році на оплату праці з нарахуваннями і виплату стипендій – 80921,0 тис. гривень.

За бюджетними програмами за КПКВК 2201160 (на підготовку кадрів) та КПКВК 2201040 (проведення науково-технічних розробок) МОН були затверджені бюджетні асигнування Академії на 2013-2015 роки в загальній сумі 309,9 млн грн (у тому числі на 2013 рік – 98,6 млн грн, 2014 рік – 104,7 млн грн, 2015 рік – 106,5 млн грн), що забезпечувало близько третини визначеної Академією потреби в коштах.

Відомості щодо обсягів заявленої Академією потреби в коштах державного бюджету та їх врахування у 2013-2015 роках наведені в додатку 1 до звіту.

При цьому видатки Академії на придбання медикаментів, оплату послуг (крім комунальних), відрядження, оплату інших енергоносіїв, придбання основних засобів, капітальний ремонт житлового фонду та інших об'єктів тощо не планувалися, відповідно, не фінансувалися²⁷. Потреба в асигнуваннях на придбання предметів, матеріалів та інвентарю у 2014 році була забезпечена на 4,6 відс. до визначеної, у 2015 році – на 0,01 відсотка²⁸.

Із спрямованих Академією у 2013-2014 роках на науково-дослідні роботи за КПКВК 2201040 коштів державного бюджету в сумі 205,2 тис. грн на оплату праці з нарахуваннями виділено 202,6 тис. грн, або майже 99 відсотків.

Слід відзначити, що в структурі видатків спеціального фонду за КПКВК 2201160 видатки на оплату праці з нарахуваннями також щороку перевищували 70 відс. від їх загального обсягу. При цьому, незважаючи на перевищення фактичних обсягів надходжень до спеціального фонду над плановими (менші від запланованих обсягів видатків), на видатки розвитку (потреба щороку визначалась Академією в сумі понад 80,0 млн грн) у 2013-2014 роках та I півріччі 2015 року спрямовано 1763,1 тис. грн, або лише

²⁷ За розрахунками Академії, потреба в коштах за вказаними напрямками видатків становила на 2013 рік – 101,1 млн грн, або 40,0 відс. загальної потреби, на 2014 рік – 87,9 млн грн, або 37,2 відс., на 2015 рік – 83,5 млн грн, або 36,7 відсотка.

²⁸ За розрахунками Академії, потреба в коштах на придбання предметів, обладнання, матеріалів та інвентарю становила у 2013 році – 55,9 млн грн, або 22,1 відс. загальної потреби, у 2014 році – 56,5 млн грн, або 23,9 відс., у 2015 році – 55,9 млн грн, або 24,6 відсотка. Фактично уточнені бюджетні асигнування на вказану мету становили 0,1 млн грн, 2,6 млн грн і 0,01 млн грн відповідно.

З відс. від усіх видатків спеціального фонду.

Відомості про структуру касових видатків за КПКВК 2201160 і КПКВК 2201040, здійснених Академією у 2013-2014 роках та I півріччі 2015 року, наведені в додатку 2 до звіту.

Аудитом встановлено, що планові показники видатків на оплату комунальних послуг та енергоносіїв за КПКВК 2201160 (КЕКВ 2270) у загальній сумі 28164,2 тис. грн усупереч вимогам ч. 3 ст. 51 Бюджетного кодексу затверджено за відсутності встановлених МОН лімітів.

✓ Внаслідок неналежного контролю МОН до штатних розписів Академії всупереч вимогам п. 29 Порядку складання кошторисів включалися штатні одиниці пілотів-інструкторів у кількості, що перевищувала як обраховану Академією потребу в них, так і кількість наявних в Академії літаків (власних та орендованих). Так, за розрахунками Академії²⁹, наданими аудиторам під час контрольного заходу, гранична чисельність пілотів-інструкторів на 2015 рік визначена в кількості 48 осіб, тоді як до штатного розпису Академії на 2015 рік, затвердженого заступником Міністра освіти і науки України Полянським П.Б., включено вже 76,4 шт. од. пілотів-інструкторів, що на 28,4 од. перевищує визначену Академією потребу.

Аналізом обґрунтованості визначення Академією потреби на 2015 рік у кількості 48 шт. од. пілотів-інструкторів встановлено.

Згідно із зазначеними розрахунками Академії, така кількість одиниць пілотів-інструкторів на 2015 рік розрахована Академією, виходячи із 39 од. літаків (27 од. літаків моделі DA-42, 6 од. моделі DA-40 і 6 од. моделі НАРП-1) та планового обсягу нальоту на них у 2015 році (20440 годин).

Проте фактична наявність в Академії власних та орендованих літаків зазначених моделей на момент здійснення розрахунку становила відповідно 2, 5 і 5 од., при цьому придбання літаків у досліджуваному періоді Академією не планувалось і не здійснювалось.

Отже, за розрахунками аудиторів, Академією при визначенні штатної чисельності пілотів-інструкторів на 2015 рік завищено плановий обсяг навчальних нальотів на 2015 рік загалом на 14270 год, відповідно, планову кількість посад пілотів-інструкторів - на 26 шт. одиниць.

Довідково. У результаті в штатному розписі на 2015 рік кількість посад пілотів-інструкторів завищено на 54,4 шт. од., або на 71 відсоток.

Аналогічно, внаслідок здійснення розрахунку планового обсягу нальоту на 2014 рік на літаках, частина з яких фактично відсутня в Академії, завищено штатну чисельність пілотів-інструкторів авіазагону Академії на 2014 рік на 43,15 шт. од.³⁰, або на 66 відсотків.

Таким чином, через включення до штатних розписів Академії посад

²⁹ Розрахунок кількості пілотів-інструкторів на 2015 рік здійснено фахівцями авіазагону на підставі вимог Керівництва по створенню і роботі авіаційних учбових центрів ДОС 9401-AN/921 (Міжнародна організація цивільної авіації, перше видання 1983) і Правил сертифікації авіаційних начальних закладів цивільної авіації з підготовки льотної складу в Україні, затверджених наказом Державіаслужби України від 17.08.2005 № 601, згідно з якими прийнятний наліт на тиждень становить від 12 до 15 год, або 500-600 год на рік, у зв'язку з чим вимагається наявність одного інструктора на кожні 4-6 курсантів курсу льотної підготовки.

³⁰ Штатним розписом затверджено 65,15 штатні посади пілотів-інструкторів. Виходячи з наявної в Академії кількості літаків за моделями, за якими здійснювались розрахунки нальоту, штатна чисельність мала становити 22 штатні посади пілотів-інструкторів.

пілотів-інструкторів із розрахунку кількості літаків, частина з яких фактично відсутня в Академії (2014-2015 роки), та понад обраховану Академією потребу (2015 рік) Академія необгрунтовано отримала бюджетні кошти із загального фонду державного бюджету за КПКВК 2201160 (на підготовку кадрів) – загалом 4019,3 тис. грн, з яких у 2014 році – 2240,4 тис. грн, у 2015 році – 1778,9 тис. гривень.

Довідково. Фактична середньорічна чисельність пілотів-інструкторів в Академії протягом усього досліджуваного періоду не перевищувала 22 осіб.

Отже, через відсутність контролю за діяльністю Академії з боку Університету та неналежне виконання МОН повноважень головного розпорядника бюджетних коштів за бюджетною програмою з підготовки кадрів обсяг бюджетних асигнувань Академії за КПКВК 2201160 на оплату праці у 2014 і 2015 році завищено загалом на 4019,3 тис. грн внаслідок завищення штатної чисельності пілотів-інструкторів (понад визначену Академією потребу та через завищення кількості наявних у неї літаків). Крім того, у дослідженому періоді у кошторисах Академії показники видатків на оплату комунальних послуг та енергоносіїв у сумі 28164,2 тис. грн затверджені за відсутності встановлених МОН лімітів, що є порушенням ч. 3 ст. 51 Бюджетного кодексу України.

3.2. Законність та ефективність використання коштів державного бюджету

✓ *Дотримання вимог законодавства при використанні коштів на оплату праці*

• Аудитом встановлено, що авіаційним загоном Академії здійснення навчальних польотів планувалось лише з курсантами, які навчаються за держзамовленням, тому утримання штатних посад пілотів-інструкторів передбачалось лише за рахунок асигнувань із загального фонду держбюджету.

Водночас планово-економічним відділом Академії спільно з авіаційним загоном складались калькуляції³¹ договірної ціни вартості однієї години льотної підготовки на повітряних суднах, включених до сертифікатів Академії на право здійснення льотної підготовки. Ці калькуляції застосовувались при наданні платних послуг з льотної підготовки курсантам, що навчались коштом юридичних та фізичних осіб і слухачам льотного училища Академії, іноземним громадянам, що навчались на платній основі.

Довідково. Відповідно до пояснення т.в.о. начальника Академії В.Москвичова (лист від 16.09.2015 № 4041), "...при проходженні льотної підготовки курсантами (слухачами) використовуються повітряні судна Академії та орендовані повітряні судна, що зазначені в сертифікаті на право здійснення льотної підготовки. Проводити льотну підготовку на орендованих Академією повітряних суднах, що знаходяться в її сертифікаті, мають право тільки пілоти-інструктори Академії".

Згідно із запереченнями Академії до звіту за підписом її начальника Неділька С.М. (лист від 26.11.2015 № 4888), усі витрати, пов'язані зі здійсненням польотів (експлуатація літака, паливо-мастильні матеріали та ін.), відшкодовувались курсантами за домовленістю із власниками повітряних суден.

За договорами оренди повітряних суден, що укладались Академією з їх власниками, курсанти Академії стороною договорів не виступали.

Під час аудиту встановлено, що загальна тривалість навчальних польотів з особами, що навчаються в Академії на платній основі, здійснених пілотами-

³¹ Відповідні калькуляції затверджувались начальником Академії.

інструкторами Академії на власних та орендованих Академією літаках (відповідно до виданих авіаційним загоном Академії льотних завдань), у 2013 році становила 2062 год 42 хв, або 60,8 відс. загального обсягу навчальних польотів, у 2014 році – 1563 год 13 хв, або 63,3 відс., у I півріччі 2015 року – 827 год 53 хв, або 59,2 відсотка.

Довідково. Відповідно до п. 5.1 Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міносвіти від 08.04.1993 № 93 (далі – Положення про проведення практики), джерела фінансування практики студентів вищих навчальних закладів визначаються формою замовлення на спеціалістів: державні або регіональні, кошти підприємств, організацій, установ усіх форм власності, закордонних замовників-спеціалістів або кошти фізичних осіб. Суб'єкти-замовники спеціалістів перераховують вищим навчальним закладам кошти на практику студентів у терміни і в обсягах, передбачених відповідними статтями договорів чи контрактів на підготовку спеціалістів (з урахуванням інфляційних процесів).

Незважаючи на норми п. 5.1 Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міносвіти від 08.04.1993 № 93, і складання Академією калькуляцій договірної ціни вартості однієї години льотної підготовки на повітряних суднах (затвержені начальником Академії Недільком С.М.), в яких визначалася собівартість однієї години льотної підготовки, розпорядчими документами Академії та укладеними нею договорами на навчання не передбачалось надання послуг з льотної підготовки (практики) та їх оплати особами, що навчалися коштом юридичних і фізичних осіб, або суб'єктами – замовниками фахівців.

За розрахунками аудиторів, виходячи із затверджених начальником Академії калькуляцій договірної ціни вартості однієї години льотної підготовки на повітряних суднах, **надходження до спеціального фонду Академії (без урахування вартості пально-мастильних матеріалів) від наданих послуг з навчального льоту особам, що навчаються на платній основі, загалом мали становити 5299,6 тис. грн (у 2013 році -1591,0 тис. грн, у 2014 році – 2165,4 тис. грн, у I півріччі 2015 року – 1543,2 тис. грн).**

Довідково. Аудитом встановлено, що пілотам-інструкторам, які здійснювали учбові польоти на орендованих Академією повітряних суднах з курсантами, що навчаються на платній основі, основна заробітна плата нараховувалась та виплачувалась Академією (крім погодинної оплати за наліт) за рахунок асигнувань із загального фонду державного бюджету за бюджетною програмою з підготовки кадрів (КПКВК 2201160).

Умовами договорів оренди, укладених Академією з власниками повітряних суден, нарахування та сплата орендної плати не передбачалась, питання орендної плати врегульовувалось додатковими угодами. Загалом Академією за 2013-2014 роки сплачено 297,5 тис. грн орендної плати за виконані навчальні польоти на орендованих нею літаках (у 2013 році – 141,9 тис. грн, у 2014 році – 155,6 тис. гривень). У I півріччі 2015 року орендна плата за використання орендованих літаків не нараховувалась та Академією не сплачувалась.

Фактично надходження до спеціального фонду Академії від здійснення навчальних польотів на власних та орендованих Академією літаках з особами, що навчалися на платній основі, становили 1182,0 тис. грн (у 2013 році – 877,0 тис. грн, у 2014 році – 305,0 тис. грн, у I півріччі 2015 році кошти не надходили), що на 4117,6 тис. грн менше від розрахункового показника (у 2013 році – 714,01 тис. грн, у 2014 році – 1860,4 тис. грн, у I півріччі 2015 року – 1543,2 тис. грн), тобто кошти за ці послуги сплачувались Академії лише деякими особами, що навчались на платній основі за відповідною спеціальністю. Отже, **Академією недоотримано доходів до спеціального**

фонду кошторису за навчальні польоти з особами, що навчалися на платній основі, за розрахунками аудиторів, у сумі 4117,6 тис. гривень.

Так, аудитом встановлено, що, відповідно до виданих авіаційним загоном Академії льотних завдань та зведень про особистий наліт пілота, пілотом-інструктором В.С.М. у лютому, березні, квітні та червні 2015 року виконувались навчальні польоти виключно з особами, які навчаються коштом юридичних та фізичних осіб, лише на літаках К-10 "Свіфт" (бортовий номер UR-KVA та UR-KAI), що є власністю гр. П.А.І. Загальний обсяг виконаних навчальних польотів становить 298 год 52 хв, надходження до спеціального фонду Академії від їх виконання (*виходячи з ціни 1,75 тис. грн за одну годину нальоту*) мали становити 523,0 тис. гривень.

Слід зазначити, що у 2013 році навчальних польотів авіаційним загоном з курсантами, які навчаються за держзамовленням, здійснено 39,2 відс., у 2014 році – 36,7 відс., у I півріччі 2015 року – 40,8 відсотка.

У структурі фонду оплати праці працівників авіазагону питома вага видатків загального фонду державного бюджету становила відповідно 86,3 відс., 85,7 відс. і 85,2 відсотка³².

Враховуючи наведене, впродовж 2013-2014 років і I півріччя 2015 року за рахунок асигнувань із загального фонду державного бюджету за КПКВК 2201160 заплановано і здійснено видатки на оплату праці з нарахуванням працівникам авіазагону, які проводили учбові польоти з особами, що навчаються на платній основі, в сумі, за розрахунками, 3373,3 тис. грн, що є порушенням вимог ч. 3 і 4 ст. 13 Бюджетного кодексу України та пп. 19 і 49 Порядку складання кошторисів.

Довідково. Пілоту-інструктору В.С.М. за рахунок асигнувань із загального фонду державного бюджету, яким у лютому, березні, квітні та червні 2015 року виконувались навчальні польоти лише з особами, що навчаються на платній основі, нараховано і виплачено за цей період загалом 12,41 тис. грн заробітної плати.

• Діючими у досліджуваному періоді в Академії колективними договорами, зокрема, передбачено встановлення оплати праці льотно-інструкторському складу за фактичний нальот годин, але не нижче гарантованого нальоту в кількості 50 год на місяць на поршневі літаках, а для командно-льотного складу – не нижче норми оплачуваних годин нальоту в разі, коли учбовим планом не передбачені польоти або коли з незалежних від льотного складу обставин вони не виконували встановленої місячної норми.

Аудитом встановлено, що через незабезпечення Академією виконання навчальних польотів з курсантами у запланованих обсягах пілотам-інструкторам за 2013-2014 роки і I півріччя 2015 року нараховано та виплачено заробітної плати за гарантований (фактично не виконаний) наліт у сумі **649,4 тис. грн**, або 89,6 відс. загального обсягу такого виду виплат, тобто ці кошти використано неефективно.

Таким чином, відсутність з боку МОН та Університету дієвого контролю за діяльністю Академії спричинила порушення вимог законодавства при плануванні і використанні коштів загального фонду державного бюджету на заробітну плату в загальній сумі 3373,3 тис. грн та неефективне використання бюджетних коштів – 649,4 тис. гривень.

При цьому, оскільки Академія не приймала належних управлінських

³² За рахунок коштів спеціального фонду кошторису Академії здійснювались виплати працівникам авіазагону додаткової заробітної плати та заохочувальні виплати.

рішень щодо оплати за послуги з навчальних польотів особами, що навчалися на платній основі, та не уклала відповідних договорів з ними, у 2013-2014 роках і I півріччі 2015 року через ненадходження коштів за ці послуги Академією недоотримано (втрачено), за розрахунками аудиторів, 4117,6 тис. грн доходів до спеціального фонду кошторису.

✓ Дотримання вимог законодавства при оплаті вартості спожитих енергоносіїв та комунальних послуг

У досліджуваному періоді розрахунки планових показників видатків на оплату комунальних послуг та енергоносіїв складались лише за видатками за загальним фондом проекту кошторису. Показники видатків на цю мету за спеціальним фондом проекту кошторису розрахунками не підтверджено, що є недотриманням вимог пп. 19, 22 і 29 Порядку складання кошторисів.

Аудитом встановлено, що при споживанні за 2013-2014 роки та I півріччя 2015 року мешканцями гуртожитків Академії, військовою кафедрою (здійснює підготовку кадрів за програмою офіцерів запасу лише на платній основі) та медико-санітарною частиною закладу (утримуються за рахунок спеціального фонду) послуг з теплопостачання на загальну суму 2781,5 тис. грн видатки спеціального фонду на зазначену мету становили 2213,2 тис. грн, що менше від вартості спожитих послуг на 568,3 тис. гривень.

Довідково. Виходячи з норм Переліку платних послуг, які можуть надаватись навчальними закладами, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної та комунальної форми власності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 № 796, підготовка на платній основі військовою кафедрою Академії кадрів за програмою офіцерів запасу, послуги медико-санітарної частини Академії, проживання курсантів і працівників Академії в її гуртожитках – платні послуги, доходи від яких, згідно з ч. 4 ст. 13 Бюджетного кодексу України, є власними надходженнями Академії, що формують дохідну частину спеціального фонду (першу та другу підгрупи першої групи власних надходжень).

Відповідно до пп. 2.2 і 2.5 Порядку надання платних освітніх послуг державними та комунальними навчальними закладами та Порядку надання інших платних послуг державними та комунальними навчальними закладами, затвердженого наказом МОН, Мінекономіки та Мінфіну від 23.07.2010 № 736/902/758, витрати на оплату комунальних послуг та енергоносіїв є складовими витрат, що включаються до вартості платної послуги.

Згідно з п. 49 Порядку складання кошторисів, видатки спеціального фонду бюджету провадяться виключно в межах і за рахунок відповідних надходжень до цього фонду на підставі кошторисів з урахуванням внесених до них змін.

Так само при споживанні мешканцями гуртожитків, військовою кафедрою та медико-санітарною частиною Академії послуг з водопостачання та водовідведення на загальну суму 1019,1 тис. грн за рахунок спеціального фонду кошторису сплачено 350,1 тис. грн, або менше на 669,0 тис. грн, а при споживанні електроенергії на суму 1199,5 тис. грн – 218,7 тис. грн, що менше на 980,8 тис. гривень.

Довідково. Враховуючи, що заборгованість Академії за розрахунками з постачальниками комунальних послуг та енергоносіїв відсутня, вартість спожитих мешканцями гуртожитків, військовою кафедрою і медико-санітарною частиною Академії та неоплачених за рахунок спеціального фонду послуг у загальній сумі 2218,1 тис. грн сплачена за рахунок асигнувань із загального фонду державного бюджету.

Водночас доходи спеціального фонду Академії від сплати мешканцями гуртожитків вартості проживання (з оплатою комунальних послуг) і від діяльності військової кафедри і медико-санітарної частини за 2013-2014 роки та I півріччя 2015 року становили загалом 8033,5 тис. гривень.

Отже, через допущені прорахунки на етапі планування видатків та наявності надходжень до спеціального фонду кошторису Академією в порушення ч. 4 ст. 13 Бюджетного кодексу України у 2013-2014 роках та I півріччі 2015 року спрямовано за рахунок загального фонду державного бюджету загалом 2218,1 тис. грн на оплату вартості комунальних послуг та енергоносіїв, спожитих мешканцями гуртожитків, військовою кафедрою і медико-санітарною частиною Академії, що утримуються за рахунок її спеціального фонду кошторису.

✓ *Дотримання законодавства при використанні коштів на харчування*

Аудитом встановлено, що внаслідок поширення положеннями про Академію, затвердженими колишнім ректором Університету Куликом М.С., статусу "курсант" на усіх осіб, що навчаються в ній за різними освітньо-кваліфікаційними рівнями, та передбачення гарантій державного забезпечення осіб, що навчаються за державним замовленням, зокрема на безкоштовне харчування, у досліджуваному періоді з порушенням вимог законів про вищу освіту № 2984 і № 1556, п. 20 Порядку складання кошторисів заплановано і фактично здійснено загалом **41558,2 тис. грн³³ видатків** (у 2013 році – 13181,1 тис. грн, у 2014 році – 18005,1 тис. грн, у I півріччі 2015 року – 10371,9 тис. грн) на забезпечення безоплатним харчуванням осіб, що навчаються за державним замовленням.

Довідково. Норма щодо безоплатного забезпечення харчуванням курсантів, які навчаються за державним замовленням, встановлена порядком, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 17.07.2015 № 506 (набрала чинності з 07.08.2015).

При цьому, оскільки Академія застосовувала до курсантів, що навчалися за держзамовленням, п. 15 Порядку призначення і виплати стипендій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.07.2004 № 882, у досліджуваному періоді академічна стипендія нараховувалась в розмірі 50 відс. ординарної (звичайної) академічної стипендії, через що економія коштів загального фонду державного бюджету на виплату стипендій становила 10321,5 тис. гривень.

Отже, передбачення положеннями про Академію всупереч вимогам законів про вищу освіту № 2984 і № 1556 особам, які навчаються в Академії за державним замовленням за різними освітньо-кваліфікаційними рівнями, гарантій щодо державного утримання, зокрема їх безкоштовного харчування, спричинило завищення бюджетних асигнувань за загальним фондом державного бюджету на харчування та неефективні (непродуктивні) витрати бюджетних коштів у сумі 31236,7 тис. гривень.

Дослідженням стану обліку надходження та використання продуктів харчування встановлено, що всупереч вимогам Інструкції про складання типових форм обліку та списання запасів бюджетних установ, затвердженої наказом Державного казначейства України від 18.12.2000 № 130, відпуск продуктів харчування зі складу в їдальню для безоплатного харчування

³³ На безоплатне харчування курсантів, що навчалися за державним замовленням, спрямовано 38485,8 тис. грн; на виплату курсантам компенсації за харчування під час їх перебування на практиці та у відрядженні – 580,7 тис. грн; на оплату праці (з нарахуваннями) працівників служби громадського харчування, за розрахунками, – 2491,7 тис. гривень.

курсантів здійснювався на підставі накладних, без щоденного складання, згідно з нормами розкладки продуктів, меню-вимог на видачу продуктів харчування (форма № 3-4). Також в Академії не ведуться накопичувальні відомості з надходження (форма № 3-12) та витрачання продуктів харчування (форма № 3-13).

Списання на видатки Академії вартості продуктів, використаних на безкоштовне харчування, здійснювалося на підставі актів на відпуск харчування курсантам, які щодня складалися та підписувалися двома працівниками служби громадського харчування, що є підрозділом Академії, згідно з підписаними працівником цієї служби (їдальні) відомостями про чисельність курсантів, які харчувалися в їдальні, та меню, що містить інформацію про вагу готових страв (у розрізі найменувань) та їх ціну.

Наприклад, відповідно до поданої стройовою частиною Академії відомості³⁴ про харчування курсантів, станом на 06.04.2015 в Академії перебувало 1042 курсанти, які мають право на безоплатне харчування.

Посадовими особами їдальні шляхом закреслення табельних номерів курсантів, що прибули до їдальні, визначено, що цього дня безкоштовно снідала 461 особа, обідали 754 особи та вечеряла 531 особа.

На підставі даних відомостей та затвердженого керівником служби "ГХ" меню за 06.04.2015, згідно з якими вартість однієї порції сніданку становить 36,89 грн, обіду – 53,40 грн, вечері – 42,97 грн, заступником керівника служби "ГХ" та завідувачем виробництва складено і керівником служби "ГХ" затверджено акт на відпуск продуктів курсантам 06.04.2015, відповідно до якого загальна вартість харчування курсантів цього дня становила 80,1 тис. гривень.

Ця вартість харчування включена до меморіального ордеру № 12 для списання з обліку Академії на видатки за напрямом "продукти харчування" на суму 80,1 тис. гривень.

Слід відзначити, що в Академії кількісно-сумовий облік продуктів харчування забезпечується службою громадського харчування лише за складом; облік передачі продуктів харчування в їдальню для безкоштовного харчування курсантів і в кафе для реалізації та подальше їх списання на видатки здійснюється в сумовому виразі без деталізації в розрізі продуктів, що є недотриманням вимог пп. 66 і 67 Інструкції з обліку запасів бюджетних установ³⁵, п. 20 Положення з обліку запасів бюджетних установ³⁶.

Встановлено, що продукти харчування в Академії перебувають у підзвіті 14-ти матеріально відповідальних осіб. Проте в порушення вимог абз. 9 пп. 1.5 і п. 4.1 Інструкції з інвентаризації³⁷ інвентаризаційною комісією, сформованою виключно із працівників служби громадського харчування (склад затверджений наказом начальника Академії Недільком С.М.), інвентаризація продуктів харчування проводилась лише один раз на рік у однієї матеріально відповідальної особи – завідувача складу, за результатами якої нестач і лишків не виявлено.

•Проведеною вибірковою перевіркою використаних на безоплатне

³⁴ Відомість надана в розрізі курсів (з першого по п'ятий курс) із зазначенням у ній табельних номерів курсантів, наявних в Академії.

³⁵ Затверджена наказом Державного казначейства України від 08.12.2000 № 125 (діяла до 01.01.2014).

³⁶ Затверджено наказом Мінфіну від 14.11.2013 № 947 (діяло до 01.01.2015).

³⁷ Інструкція з інвентаризації матеріальних цінностей, розрахунків та інших статей балансу бюджетних установ, затверджена наказом Міністерства фінансів України та Головного управління Державного казначейства України від 30.10.1998 № 90 (втратила чинність 01.01.2015 на підставі наказу Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879).

харчування курсантів продуктів на приготування блюд згідно з меню-вимог за окремими дати³⁸ **встановлено списання продуктів** в Академії понад Норми продуктів середньодобового раціону харчування курсантів учбових закладів Цивільної авіації, затверджені наказом Міністерства цивільної авіації СРСР від 30.05.1988 № 89, і **Норми харчування**, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 22.11.2004 № 1591³⁹.

Довідково. Пунктом 5 Порядку надання окремим категоріям осіб, які навчаються у невійськових навчальних закладах, статусу курсанта, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.07.2015 № 506, передбачено забезпечення курсантів безоплатним харчуванням за нормами, затвердженими у додатку № 4 до постанови Кабінету Міністрів України від 22.11.2004 № 1591.

Наприклад, при встановленій зазначеними нормативно-правовими актами нормі споживання м'яса та ковбасних виробів на день у розрахунку на одного курсанта в загальній кількості 200 г, на приготування страв використано 08.01.2013 – м'яса 462 г; 05.03.2014 – м'яса 514 г, ковбаси – 52 г; 22.12.2014 – м'яса 665 г, ковбаси – 21,3 г, печінки – 132,9 г; 25.05.2015 – м'яса 430 грамів.

При встановленій нормі споживання риби 100 г фактично 25.05.2015 на харчування одного курсанта списано 194 г риби. Крім того, списано: м'яса – 430 г, молока – 200 г, йогурту – 100 г, масла – 51,25 г, сметани – 10 г, сиру твердого – 32 г, меду – 18 г, кондитерських виробів – 225 грамів.

Довідково. Затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 29.03.2002 № 426 Льотна норма забезпечення харчуванням курсантів і слухачів вищих військових навчальних закладів, у яких здійснюється підготовка льотчиків та штурманів, що починає діяти з дня початку практичних польотів відповідно до навчальних планів по день закінчення навчання і одержання військовим навчальним закладом наказу про присвоєння курсантам військового звання офіцерського складу (у тому числі в період проходження льотної практики і стажування в інших військових частинах), передбачає споживання 375 г на добу м'яса і ковбасних виробів, риби та рибних консервів – 90 г на добу.

За розрахунками аудиторів, вартість понаднормового списання продуктів харчування в Академії на одного курсанта (за умови триразового харчування за добу) становила 08.01.2013 – 21,63 грн (30,8 відс. вартості харчо-дня), 25.10.2013 – 12,67 грн (21,6 відс.), 05.03.2014 – 18,68 грн (29,0 відс.), 22.12.2014 – 50,93 грн (39,3 відс.), 25.05.2015 – 21,35 грн (17,1 відсотка).

Довідково. У зв'язку з тим що значна частина курсантів не харчується в їдальні Академії тричі на добу, фактична кількість харчо-днів в Академії не визначалася, збитки від понаднормового списання продуктів обрахувати неможливо.

Слід зазначити, що Нормами харчування передбачено використання для харчування м'яса яловичини, нежирної свинини, курей. Як взаємозаміна допускається використання консервів м'ясних, ковбаси вареної, риби, сиру кисломолочного, а також субпродуктів – печінки і серця. Водночас на харчування курсантів Академії списано язика яловичого у 2013 році в кількості 3164 кг на суму 171,2 тис. грн, у 2014 році – 5600,7 кг на суму 398,9 тис. грн, протягом I півріччя 2015 року – 2719,2 кг на суму 259,1 тис. гривень.

• У досліджуваному періоді в Академії здійснювалась реалізація продуктів через госпрозрахункові підрозділи – кафе та буфети, доходи від якої зараховувались до її спеціального фонду кошторису.

³⁸ Станом на 08.01.2013, 05.03.2014, 22.12.2014 і 25.05.2015.

³⁹ Норми харчування у дитячих будинках, загальноосвітніх школах-інтернатах, інтернатах у складі загальноосвітніх навчальних закладів, школах соціальної реабілітації та професійних училищах соціальної реабілітації, професійно-технічних навчальних закладах, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 22.11.2004 № 1591 (додаток № 4).

При цьому, як встановлено аудитом, за рахунок асигнувань із загального фонду державного бюджету здійснювалось придбання продуктів, що не використовувались для харчування курсантів Академії, а закуповувались виключно для подальшої реалізації через кафе та буфети.

Зокрема, за рахунок асигнувань із загального фонду кошторису протягом 2013-2014 років і I півріччя 2015 року придбано мінеральні та солодкі газовані/негазовані безалкогольні напої ("Карпатська джерельна", "Поляна квасова", "Себек", "Кока-Кола", "Фанта", "Спрайт" та інші) на загальну суму 152,4 тис. грн, шоколадні енергетичні батончики ("Марс", "Снікерс", "Баунті", "Натс") на загальну суму 7,9 тис. грн, жувальні гумки на загальну суму 2,0 тис. гривень.

Отже, за рахунок асигнувань із загального фонду кошторису в сумі 162,3 тис. грн (у 2013 році – 80,5 тис. грн, у 2014 році – 47,0 тис. грн, у I півріччі 2015 року – 34,8 тис. грн) придбано продукти, що не використовувались для харчування курсантів у їдальні (безоплатно) і були передані для реалізації в кафе і буфетах Академії для отримання додаткових доходів до її спеціального фонду кошторису, тоді як, згідно з ч. 4 ст. 13 Бюджетного кодексу України та п. 49 Порядку складання кошторисів, видатки на цю мету мали здійснюватися за рахунок спеціального фонду кошторису Академії.

Як встановлено аудитом, у досліджуваному періоді в Академії здійснювалось списання на видатки спеціального фонду кошторису вартості **продуктів харчування, що використовувались для харчування комісій, які прибували з метою інспектування Академії, а також продуктів, використаних для харчування під час проведення святкових заходів.**

Таке списання здійснювалось на підставі наказів начальника Академії з посиланням на п. 3.11 Положення про госпрозрахункову діяльність КЛА НАУ, затвердженого конференцією трудового колективу 11.01.2012, згідно з яким частина надходжень, виділена для розвитку учбово-матеріальної бази, спрямовується на проведення учбово-технічних конференцій, зустрічей делегацій, комісій та інші представницькі видатки (напрями спрямування коштів на зустріч делегацій, комісій у Положенні не визначені).

При цьому нормативно-правовим актом, яким визначено право бюджетних установ здійснювати представницькі витрати, є наказ Міністерства фінансів України від 14.09.2010 № 1026 "Про затвердження Норм коштів на представницькі цілі бюджетних установ та порядку їх витрачання", що регламентує здійснення представницьких витрат лише на прийом і обслуговування іноземних представників і делегацій. Тобто цей наказ Мінфіну не давав Академії права списувати вартість продуктів, використаних для харчування відповідних комісій.

Отже, за відсутності правових підстав у 2013-2014 роках і I півріччі 2015 року списано на видатки спеціального фонду кошторису Академії вартість продуктів харчування, витрачених для харчування комісій та під час проведення в закладі святкових заходів, загалом на суму 51,2 тис. грн (у 2013 році – 23,1 тис. грн, у 2014 році – 17,1 тис. грн, у I півріччі 2015 року – 11,0 тис. грн), через що Академія понесла збитки в цій сумі.

Таким чином, надання всупереч вимогам законів про вищу освіту № 2984 і № 1556 особам, які навчаються в Академії, гарантій щодо державного забезпечення осіб, що навчаються за державним замовленням, зокрема на безкоштовне харчування, призвело до непродуктивних витрат

коштів загального фонду кошторису Академії на цю мету в загальній сумі 31236,7 тис. гривень.

Через відсутність контролю за діяльністю Академії з боку МОН та Університету в Академії фактично відсутній облік і не здійснюється належний контроль за надходженням та використанням продуктів харчування. За таких умов продукти харчування використовуються на власний розсуд працівників служби громадського харчування, без дотримання встановлених норм. Зокрема, за рахунок асигнувань із загального фонду кошторису придбано продуктів харчування на 162,3 тис. грн, що не використовувались для харчування курсантів Академії в їдальні і були передані для реалізації в кафе і буфетах закладу з метою отримання додаткових доходів, тоді як, згідно із законодавством, такі видатки мали здійснюватись за рахунок спеціального фонду кошторису Академії.

✓ *Формування та використання коштів спеціального фонду кошторису*

Надходження спеціального фонду кошторису Академії у 2013 році становили 27160,0 тис. грн, у 2014 році – 27444,0 тис. грн, у I півріччі 2015 року – 13142,0 тис. гривень.

Аудитом встановлено, що спеціальний фонд кошторису Академії формувався здебільшого за рахунок надходжень від плати за надання освітніх послуг – понад 80 відс. загального обсягу надходжень, а також від господарської (госпрозрахункової) діяльності та інших надходжень.

Довідково. Зокрема, від плати за надання освітніх послуг⁴⁰ у 2013 році надійшло 22,6 млн грн (83 відс. загальної суми надходжень), у 2014 році – 22,8 млн грн (83 відс.), у I півріччі 2015 року – 10,8 млн грн (82 відс.), від господарської діяльності – відповідно 3,4 млн грн (12 відс.), 3,2 млн грн (12 відс.) і 1,9 млн грн (15 відс.), інших надходжень⁴¹ – 1,2 млн грн (5 відс.), 1,4 млн грн (5 відс.) і 0,4 млн грн (3 відсотки).

• Дослідженням повноти та своєчасності надходжень до спеціального фонду кошторису встановлено, що в Академії не вживаються належні заходи щодо повноти та своєчасності оплати вартості освітніх послуг, наданих особам, які навчаються коштом фізичних та юридичних осіб. Як наслідок, дебіторська заборгованість за розрахунками за навчання із зазначеними особами станом на 01.07.2015 зростає майже в 4 рази (порівняно із заборгованістю станом на 01.01.2013) – з 690,4 тис. грн до 2713,9 тис. гривень. При цьому заборгованість в обсязі 723,4 тис. грн, або 26,7 відс., рахується за курсантами (у т.ч. 488,1 тис. грн за іноземними громадянами), які відраховані з Академії з різних причин.

Водночас Академією претензійно-позовна робота з відшкодування вказаними особами вартості освітніх послуг у досліджуваному періоді не проводилась, що створює ризики втрат доходів її спеціального фонду кошторису.

• Відповідно до Положення про госпрозрахункову діяльність, одна із складових госпрозрахункової діяльності Академії – надання нею платних послуг іншим підприємствам, установам і фізичним особам з різних напрямів

⁴⁰ Платне навчання курсантів (студентів) та аспірантів, перепідготовка кадрів, підготовка до вступу на навчання, навчання на кафедрі військової підготовки за програмою офіцерів запасу, та інше.

⁴¹ Плата за оренду майна, надходження від реалізації майна, благодійні внески та фінансування цільових заходів.

діяльності Академії (авіаційної, аеропортової, льотної тощо).

Аудитом встановлено, що видатки спеціального фонду на виконання підрозділами Академії⁴² госпрозрахункової аеропортової діяльності у досліджуваному періоді загалом становили 4439,1 тис. грн⁴³, що на 1605,8 тис. грн перевищує обсяги надходжень до спеціального фонду кошторису Академії від цього виду діяльності.

Серед причин перевищення видатків на організацію і здійснення госпрозрахункової аеропортової діяльності над доходами – надання Академію послуг за договорами, вартість яких протягом тривалого періоду не переглядалась, та неініціювання нею своєчасного внесення змін до договорів, за якими Академією переглянуто калькуляцію договірної ціни. Зокрема, така ситуація спостерігалася за угодами про співробітництво та організацію взаємин при здійсненні аеропортової діяльності, укладеними Академією з ПАТ "Міжнародна акціонерна авіаційна компанія "УРГА" (далі – МААК "УРГА").

Так, після затвердження начальником Академії 21.04.2014 калькуляції договірної ціни за послуги, що надаються МААК "УРГА" у рамках відповідних угод із забезпечення пожежної безпеки (згідно з калькуляцією, їх вартість за добу визначена в сумі 25,20 грн), Академією протягом травня-грудня 2014 року не ініційовано внесення змін до договору з МААК "УРГА" щодо збільшення вартості цих послуг (за укладеним у 2009 році договором вартість становила 13,02 гривні). Додаткова угода з МААК "УРГА" щодо зміни вартості договору укладена лише 01.01.2015⁴⁴, тобто через 8 місяців. Як наслідок, недоотримано до спеціального фонду кошторису Академії 129,1 тис. грн (втрачено доходи).

Довідково. У рамках зазначеної угоди про співробітництво Академією надавались МААК "УРГА" послуги з аеропортової діяльності, наприклад, з аеродромного забезпечення польотів, охорони повітряних суден, пошукового та аварійно-рятувального забезпечення, протипожежного забезпечення, забезпечення спецтранспортом та засобами механізації, інженерно-авіаційного забезпечення польотів тощо. Виконання цієї угоди Академією передбачало задіяння її матеріально-технічної бази (частини аеродрому, ангарів (вільних їх площ), спецтранспорту, засобів механізації тощо) та залучення 7 структурних підрозділів Академії (диспетчерської служби, служби наземного забезпечення польотів, служби аеронавігаційної інформації, авіаційно-технічна бази, служби авіаційної безпеки, служби пожежної безпеки, аеродромної служби).

Таким чином, невжиття Академією належних заходів щодо забезпечення повної, своєчасної оплати вартості освітніх послуг, наданих особам, що навчалися коштом юридичних і фізичних осіб, призвело до зростання дебіторської заборгованості до 2,7 млн грн, або у 4 рази. Невжиття належних заходів з боку керівництва Академії щодо внесення змін до діючих договорів про надання її підрозділами платних послуг призвело до недоотримання 129,1 тис. грн до її спеціального фонду кошторису.

⁴² Авіаційно-технічна база, аеродромна служба, база експлуатації радіотехнічного забезпечення та зв'язку, виробничо-диспетчерська служба, служба авіаційної безпеки, служба авіаційно-рятувального та протипожежного забезпечення, служба аеронавігаційної інформації, служба пожежної безпеки, служба пошуково-аварійно-рятувального забезпечення польотів, служба спецавтотранспорту, служба управління повітряним рухом.

⁴³ На виплату заробітної плати з нарахуваннями.

⁴⁴ До договору від 03.12.2009 № 592/р-2009-414/09.

✓ Дотримання законодавства при проведенні процедур державних закупівель

Проведеним аудитом встановлено випадки недотримання у 2013-2014 роках вимог законодавства з питань закупівель при укладанні та виконанні Академією договорів на придбання продуктів харчування та пально-мастильних матеріалів.

Так, Академією в порушення ч. 6 ст. 40 Закону про здійснення закупівель⁴⁵ додатковою угодою від 15.01.2013 № 2 продовжено до 31.12.2013 термін дії договору від 04.12.2012 № 45, укладеного на суму 270,0 тис. грн і не виконаного у 2012 році⁴⁶. У рамках цієї додаткової угоди без проведення процедур закупівель за рахунок асигнувань із загального фонду державного бюджету придбано та протягом січня-вересня 2013 року отримано для харчування курсантів у підприємства "Щит" 5000 кг меду бджолиного на суму 270,0 тис. гривень. Згідно з вимогами ч. 6 ст. 40 зазначеного Закону, за такою угодою придбавати товар можна лише в обсязі, що не перевищує 20 відсотків суми, визначеної у договорі, укладеному в попередньому році (за цією угодою Академія мала право придбати мед лише на суму 54 тис. гривень).

Так само у 2013 році Академією за рахунок асигнувань із загального фонду державного бюджету **без проведення визначених Законом про здійснення закупівель процедур** на підставі додаткової угоди від 11.01.2013 № 3 продовжено термін дії договору від 12.11.2012 № 44 з підприємством "Універсальна міжрайонна оптово-торгівельна база" до 31.12.2013 і протягом 2013 року придбано 66900 шт. тістечок (в асортименті), 380 кг кексів, 300,5 кг рулетів на загальну суму 157,8 тис. гривень. Також на підставі додаткової угоди з ТОВ "Кіровоградоптсервіс" від 11.01.2013 № 2, якою продовжено термін дії договору від 12.11.2012 № 43 до 31.12.2013, придбано 1600 кг торта листкового на суму 36,8 тис. грн, тобто з порушенням вимог ч. 6 ст. 40 Закону закуплено бюджетним коштом продуктів харчування на 155,7 тис. гривень.

Через непроведення комітетом з конкурсних торгів процедур закупівель Академією у квітні-грудні 2014 року з порушенням вимог ч. 1 і 5 ст. 2 Закону України від 10.04.2014 № 1197-VII "Про здійснення державних закупівель" закуплено без здійснення відповідних процедур пально-мастильні матеріали загалом на 283,7 тис. гривень.

Таким чином, Академією з порушенням вимог законодавства у сфері державних закупівель придбано продуктів харчування та пально-мастильних матеріалів на загальну суму 655,4 тис. гривень.

✓ Стан дотримання законодавства щодо бухгалтерського обліку господарських операцій

Аудитом встановлено ряд інших порушень щодо організації та здійснення Академією бухгалтерського обліку господарських операцій. Зокрема, усупереч вимогам ст. 13 Закону України від 11.12.2003 № 1378-IV "Про оцінку земель" у бухгалтерському обліку Академії відображено та на баланс зараховано вартість наданих закладу у постійне користування земельних ділянок загальною площею 1250,7583 га в сумі 1073942,8 тис. грн, визначену за нормативною

⁴⁵ Закон України від 01.06.2010 № 2289 "Про здійснення державних закупівель".

⁴⁶ Відповідно до додаткової угоди № 1 від 29.12.2012 до договору № 45, у зв'язку із закінченням бюджетного року бюджетні зобов'язання за відповідним договором зменшено в обсягах, що дорівнювали визначеній у договорі сумі закупівлі, тобто визнано відсутність зобов'язань сторін за договором.

грошовою оцінкою. Згідно із зазначеним Законом, вартість земельних ділянок мала визначатись за експертною грошовою оцінкою (оскільки така оцінка Академією не здійснювалась, то в бухгалтерському обліку земельні ділянки мали відображатись саме у фізичних одиницях).

У порушення п. 5 ст. 9, абз. 7 ст. 4 Закону України від 16.07.1999 № 996-XIV "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" в грудні 2014 року в бухгалтерському обліку Академії не відображено дебіторської заборгованості в сумі 1945,3 тис. грн, що виникла за розрахунками з ДП "Кіровоградтепло"⁴⁷ внаслідок оплати Академією вартості фактично неспожитих нею послуг з теплопостачання. Ця заборгованість у січні 2015 року відновлена в обліку Академії, а послуги з теплопостачання спожиті нею протягом січня-лютого 2015 року.

Отже, через відсутність контролю з боку МОН та Університету за діяльністю Академії створені передумови для неналежної організації та ведення бухгалтерського обліку господарських операцій. Зокрема, в порушення вимог ст. 13 Закону України "Про оцінку земель" земельні ділянки, надані Академії у постійне користування, обліковуються нею за нормативною грошовою оцінкою, тоді як їх вартість мала визначатись за експертною грошовою оцінкою.

IV. ВИКОНАННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНИХ ПОКАЗНИКІВ БЮДЖЕТНИХ ПРОГРАМ ЯК СОЦІАЛЬНИЙ НАСЛІДОК ВИКОРИСТАННЯ КІРОВОГРАДСЬКОЮ ЛЬОТНОЮ АКАДЕМІЄЮ НАУ КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

Результати аудиту свідчать, що Академією не забезпечувалось виконання ряду показників ефективності та якості, визначених паспортами бюджетної програми за КПКВК 2201160 на 2013 та 2014 роки.

Відомості про виконання у 2013-2014 роках Академією окремих показників ефективності та якості, визначених паспортами бюджетної програми за КПКВК 2201160⁴⁸, наведено у додатку 3 до звіту.

•Встановлено, що показник середніх витрат на одного курсанта, підготовка якого здійснюється за рахунок асигнувань із загального фонду державного бюджету, у 2013 році фактично становив 60,4 тис. грн та у 2014 році – 68,7 тис. грн., що відповідно у 2,7 і 2,9 раза перевищує показник (22,7 тис. грн і 23,8 тис. грн), визначений МОН у паспортах бюджетної програми.

При цьому витрати на одного курсанта, що навчається за рахунок загального фонду держбюджету, навіть без урахування витрат на виплату стипендій та на безоплатне харчування, у 2013 році становили 47,7 тис. грн, у 2014 році – 45,4 тис. грн, що відповідно в 4,4 і 3,9 раза перевищує вартість підготовки одного курсанта, що навчається коштом юридичних і фізичних осіб (спеціального фонду кошторису).

Довідково. Вартість підготовки одного курсанта, що навчається за рахунок коштів юридичних і фізичних осіб, у 2013 році становила 10,8 і 11,8 тис. грн, що відповідно в 1,8 та 1,7 раза менше від показників паспортів бюджетної програми за спеціальним фондом

⁴⁷ Лист ДП "Кіровоградтепло" від 10.08.2015 № 17-2089/09.

⁴⁸ Паспорти бюджетних програм за КПКВК 2201160 затверджено наказами МОН та Мінфіну від 12.02.2013 № 140/215 (на 2013 рік) і від 05.03.2014 № 210/188 на 2014 рік.

держбюджету.

Після набрання чинності Законом про вищу освіту № 1556 (з 06.09.2014) скасовано передбачену ст. 56 Закону про вищу освіту № 2984 норму щодо працевлаштування випускника вищого навчального закладу, який навчався за держзамовленням, на підставі направлення на роботу відповідно до угоди, укладеної між замовником, керівником вищого навчального закладу та випускником.

Також з 30.04.2015 втратила чинність норма п. 8 Порядку працевлаштування випускників вищих навчальних закладів, підготовка яких здійснювалась за державним замовленням, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22.08.1996 № 992 (далі – Порядок працевлаштування), щодо обов'язку випускників, які уклали угоду з вищим навчальним закладом після зарахування на навчання, відпрацювати за місцем роботи не менше трьох років.

Відповідно до п. 17 Порядку працевлаштування, випускники вищих навчальних закладів працевлаштовуються на місця, доведені до вищого навчального закладу виконавцями державного замовлення.

Проведеним аудитом встановлено, що протягом досліджуваного періоду МОН відомості про місця для працевлаштування випускників, підготовка яких здійснювалась за державним замовленням, до Академії не доводило.

З цих та інших причин не виконано визначений у паспортах бюджетної програми за КПКВК 2201160 показник якості використання бюджетних коштів щодо 100-відсоткового працевлаштування випускників, які навчались за держзамовленням.

Так, за даними Академії, на момент проведення аудиту працевлаштовано 173 випускники 2012/2013 навчального року, 195 випускників 2013/2014 н. р. та 65 випускників 2014/2015 н. р., що становить відповідно 75,9, 76,8 і 28,8 відс. від загальної чисельності випускників, що навчались за держзамовленням.

Загальна чисельність непрацевлаштованих випускників Академії, які навчались за держзамовленням, становила за результатами 2012/2013 навчального року 55 осіб (24,1 відс. від загальної чисельності випускників), 2013/2014 н. р. – 49 осіб (23,2 відс.), 2014/2015 н. р. – 161 особу (71,2 відсотка). На підготовку цих осіб закладом використано, за розрахунками аудиторів, загалом 3506,3 тис. грн коштів державного бюджету.

Слід відзначити, що навіть ці наявні у факультетів Академії відомості про працевлаштування випускників документально не підтверджені та переважно не містять інформації про конкретні місця роботи та займані посади.

Наприклад, за даними факультету обслуговування повітряного руху: на роботу до Збройних Сил України у 2014 році та I півріччі 2015 року працевлаштувались 85 випускників 2013-2015 років, або 25,6 відс. від загального числа працевлаштованих випускників факультету; 24 випускники працевлаштовані за кордоном (інформація щодо країн відсутня, зазначено лише, що вони працевлаштовані за фахом). Документального підтвердження цих даних аудиторам не надано. Така ж ситуація і на інших факультетах.

У низці випадків роботодавцями не підтверджено інформації факультетів про працевлаштування випускників Академії.

Наприклад, авіакомпанією "Міжнародні Авіалінії України" не підтверджено працевлаштування двох випускників за спеціальністю "Льотна експлуатація повітряних суден" та одного випускника за спеціальністю "Обслуговування повітряного руху".

Так само ПАТ "МААК "УРГА" не підтверджено працевлаштування двох випускників

за спеціальністю "Льотна експлуатація повітряних суден", а ПАТ "Філіп Морріс Україна" – двох випускників за спеціальністю "Менеджмент міжнародних авіаційних перевезень".

Низка випускників Академії працевлаштовані не за фахом.

Наприклад, випускник 2014 року за спеціальністю "Технічне обслуговування та ремонт ПС і АД" (ОКР "Спеціаліст") С.В.С., за даними факультету льотної експлуатації, працевлаштований в Ізраїлі як "домашня обслуга", випускник 2015 року за цією ж спеціальністю Р.А.А. – продавцем-консультантом у ПП "Вина мира".

▪ Встановлено, що із 10 аспірантів, які у 2013 році закінчили аспірантуру за державним замовленням за денною формою навчання, чотири особи не працевлаштовані, а одна особа працевлаштована не за фахом. Не працевлаштовані також два випускники, які закінчили аспірантуру в 2014 році за державним замовленням за денною формою навчання. На підготовку цих семи випускників аспірантури за рахунок коштів загального фонду кошторису Академії за КПКВК 2201160 спрямовано, за розрахунками, 110,7 тис. гривень.

Отже, не працевлаштовані 265 випускників Академії та 7 випускників аспірантури, які навчались за державним замовленням за денною формою навчання (на їхню підготовку використано за рахунок загального фонду державного бюджету за КПКВК 2201160 загалом 3617,0 тис. гривень). Крім того, не підтверджена документально інформація про працевлаштування 433 випускників Академії.

• Одним із визначених паспортами бюджетної програми за КПКВК 2201160 показників якості є відсоток аспірантів та докторантів, які успішно завершують навчання за рахунок коштів загального фонду та захистять дисертації у загальному випуску (у 2013 році цей показник мав становити 26,7 і 32,1 відсотка).

Аудитом встановлено, що у відповідному періоді не забезпечено виконання зазначеного показника, оскільки із 30-ти аспірантів - випускників Академії 2013-2014 років, які навчались за рахунок коштів загального фонду державного бюджету, жоден не захистив дисертації.

• Аналізом виконання результативних показників, визначених паспортами бюджетної програми за КПКВК 2201040 (на наукові розробки) на 2013 і 2014 роки⁴⁹, встановлено, що за рахунок бюджетних коштів, спрямованих Академією за цією бюджетною програмою, нею у вказаному періоді виконувались три НДР (одна фундаментальна та дві прикладні НДР), з яких у 2013 році завершено дві НДР (одна фундаментальна та одна прикладна НДР), у 2014 році – одна прикладна НДР. Порушень з цього питання не встановлено.

Довідково. У 2015 році Академія не планувала проведення наукових досліджень, кошти на цю мету із державного бюджету не спрямовувались.

Отже, у 2013-2014 роках і I півріччі 2015 року Академією не забезпечувалось належне виконання визначених паспортами бюджетної програми за КПКВК 2201160 низки показників ефективності та якості, зокрема щодо середніх витрат на підготовку одного курсанта (фактичні витрати закладу майже втричі перевищують показник) і стовідсоткового працевлаштування випускників Академії, які навчались за державним замовленням (не працевлаштовано 272 випускники, із них 7 аспірантів). Через невжиття Академією належних заходів щодо моніторингу працевлаштування випускників у закладі відсутнє документальне

⁴⁹ Паспорти бюджетних програм за КПКВК 2201040 затверджені наказами Мінфіну та МОН від 21.02.2013 № 180/286 (на 2013 рік) і від 27.03.2014 № 269/344 (на 2014 рік).

підтвердження інформації про працевлаштування 433 випускників.

ВИСНОВКИ

1. Фінансування відокремленого структурного підрозділу "Кіровоградська льотна академія Національного авіаційного університету" у 2013-2015 роках з державного бюджету (загальний і спеціальний фонди) в сумі в середньому 103,0 млн грн у рік дало можливість забезпечити виконання Академією державного замовлення з підготовки фахівців на рівні 94 відс. (близько 450 випускників) щороку, в тому числі 104-х пілотів авіації.

Водночас утворення у 2011 році Академії як відокремленого структурного підрозділу Національного авіаційного університету (далі – Університет) не покращило управління фінансами і її матеріально-технічну базу. Фактично Академія функціонувала як окремий заклад у сфері управління Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. Запроваджений Міністерством механізм фінансування Академії без участі Університету, неналежне виконання МОН (правонаступник МОНмолодьспорту) повноважень головного розпорядника бюджетних коштів (КПКВК 2201160) і самоусунення Університету від виконання функцій розпорядника бюджетних коштів призвело до неналежного виконання Академією повноважень із забезпечення якості при підготовці пілотів, допущення низки фактів неефективного, неекономного і з порушенням законодавства використання коштів державного бюджету.

Загалом за рахунок коштів загального фонду державного бюджету неефективно використано 60,7 млн грн, з порушенням вимог законодавства – 5,8 млн грн, допущено порушень законодавства у сфері закупівель при придбанні продуктів харчування, пально-мастильних матеріалів на 0,7 млн грн, недоотримано (втрачено) Академією доходів до спеціального фонду кошторису на 4,2 млн гривень.

Академія (*начальник Неділько С.М.*) не забезпечила виконання програм льотної підготовки і ряду ліцензійних умов надання освітніх послуг. Середній показник виконання обсягу навчальних польотів з особами, що навчалися за державним замовленням, у 2013-2014 роках і I півріччі 2015 року становив 5,9 відс. від запланованого. При цьому показник середніх витрат за загальним фондом держбюджету на підготовку одного здобувача вищої освіти за цей період в Академії майже втричі перевищував середні планові показники, визначені на ці роки паспортами бюджетної програми за КПКВК 2201160 "Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики".

2. Визначена наказом МОНмолодьспорту від 14.09.2011 № 1060 (колишній Міністр Табачник Д.В.) і положеннями про відокремлений структурний підрозділ "Кіровоградська льотна академія Національного авіаційного університету" (затверджені колишнім ректором Університету Куликом М.С.) низка організаційно-правових засад функціонування Академії суперечить нормативно-правовим актам.

Утворення Академії як відокремленого структурного підрозділу Університету з одночасним її включенням до мережі МОНмолодьспорту для фінансування призвело до того, що на сьогодні МОН безпосередньо (без погодження з Університетом) затверджує Академії, яка є відокремленим

структурним підрозділом вищого навчального закладу без права юридичної особи, кошториси та штатні розписи, що не узгоджується з положеннями ч. 1 ст. 2 Бюджетного кодексу, ст. 62 Закону України від 01.07.2014 № 1556-VII "Про вищу освіту" та п. 1 Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228 (далі – Порядок складання кошторисів).

Університетом, незважаючи на вимоги ст. 95 Цивільного кодексу України, ст. 1 Закону України "Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців", надано право Академії (згідно із зазначеними положеннями вона є відокремленим структурним підрозділом (філією) Університету) здійснювати діяльність від свого імені.

У порушення вимог Закону України "Про формування та розміщення державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів", Закону України "Про вищу освіту" та Порядку розміщення державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.05.2013 № 363, МОН державне замовлення на підготовку кадрів розміщувало в Академії шляхом укладання з нею, а не з Університетом відповідних державних контрактів.

Крім того, найменування відокремленого структурного підрозділу "академія", визначене наказом ректора Університету від 23.09.2011 № 233/од і в положеннях про Академію, суперечить вимогам ст. 1, 28 і 33 Закону України "Про вищу освіту" (не відповідає типу вищого навчального закладу).

3. Через неналежне виконання МОН та Університетом (до червня 2015 року - ректор Кулик М.С.) повноважень з організації дієвої системи і здійснення внутрішнього контролю допущено низку недоліків і порушень при плануванні, затвердженні бюджетних асигнувань Академії, використанні нею бюджетних коштів, веденні бухгалтерського обліку.

3.1. Положеннями про Академію (підписані начальником Академії Неділько С.М., затвержені колишнім ректором Університету Куликом М.С.) за відсутності законодавчих підстав поширено на усіх осіб, що навчаються в Академії за різними освітньо-кваліфікаційними рівнями, статус "курсант" (у т.ч. на менеджерів зовнішньоекономічної діяльності) і віднесено їх до учасників науково-виховного процесу Академії, а також передбачено гарантії державного забезпечення особам, що навчаються за державним замовленням, зокрема, щодо безкоштовного харчування. Як наслідок, у 2013-2014 роках і I півріччі 2015 року завищено бюджетні асигнування за загальним фондом державного бюджету на харчування і неефективно (непродуктивно) витрачено бюджетні кошти в сумі 31236,7 тис. гривень. Постановою Кабінету Міністрів України від 17.07.2015 № 506 частково врегульовані питання, пов'язані з наданням статусу "курсант" особам, що навчаються у невійськових вищих навчальних закладах, та їх державного утримання (Академію включено до переліку невійськових вищих навчальних закладів, які можуть здійснювати підготовку курсантів), однак МОН станом на листопад ц. р. не визначило переліку спеціальностей

(напрямів підготовки), за якими здійснюється підготовка курсантів (цією постановою передбачено визначення МОН такого переліку).

3.2. Розпорядчими документами Академії та укладеними нею договорами на навчання не передбачено надання послуг з льотної практики та їх оплати особами, що навчалися коштом юридичних і фізичних осіб (або суб'єктами-замовниками фахівців). У результаті у 2013-2014 роках і I півріччі 2015 року через ненадходження коштів за фактично надані ці послуги Академія недоотримала (втратила), за розрахунками аудиторів, 4117,6 тис. грн доходів до спеціального фонду кошторису. Застосування у 2014 році Академією при наданні аеропортових послуг МААК "УРГА" калькуляцій послуг із забезпечення пожежної безпеки, затверджених у 2009-2011 роках, за наявності переглянутої Академією вартості цих послуг, яка була збільшена, призвело до недоотримання Академією доходів до спеціального фонду кошторису (втрат) у сумі 129,1 тис. гривень.

Видатки на оплату праці (з нарахуваннями) пілотів-інструкторів, які мали здійснюватись за рахунок коштів спеціального фонду, Академією в порушення вимог ч. 3 і 4 ст. 13 Бюджетного кодексу, п. 49 Порядку складання кошторисів заплановано і здійснено за рахунок загального фонду кошторису в сумі 3373,3 тис. гривень.

Внаслідок незабезпечення Академією виконання навчальних польотів у запланованих обсягах пілотам-інструкторам за 2013-2014 роки та I півріччя 2015 року нараховано та виплачено 649,4 тис. грн заробітної плати за гарантований (фактично не виконаний) наліт (виплати передбачені колективним договором), що свідчить про неефективне використання бюджетних коштів.

3.3. Неналежний облік в Академії надходження і використання продуктів харчування призвів до безконтрольного їх використання службою громадського харчування, що є підрозділом закладу. Зокрема, в порушення вимог Інструкції про складання типових форм обліку та списання запасів бюджетних установ, затвердженої наказом Державного казначейства України від 18.12.2000 № 130, в Академії не ведуться накопичувальні відомості з надходження та витрачання продуктів харчування. Зокрема, списання на видатки Академії вартості продуктів, використаних на безкоштовне харчування здобувачів вищої освіти за державним замовленням, здійснювалось на підставі актів на відпуск харчування, складених самостійно працівниками служби громадського харчування. Ці акти складались на підставі підписаних працівником цієї ж служби відомостей про чисельність осіб, які харчувалися в їдальні, та меню, в якому зазначалася вага готових страв та їх ціна.

За рахунок асигнувань із загального фонду кошторису придбавались продукти харчування (мінеральні води, шоколад, жувальні гумки) на суму 162,3 тис. грн, які не використовувалися для харчування здобувачів вищої освіти у їдальні і були передані для реалізації в кафе і буфетах Академії для отримання додаткових доходів до її спеціального фонду кошторису, тоді як згідно з ч. 4 ст. 13 Бюджетного кодексу України та п. 49 Порядку складання кошторисів такі видатки мали плануватись і здійснюватись за рахунок спеціального фонду кошторису.

За відсутності правових підстав на видатки спеціального фонду кошторису Академії у 2013-2014 роках і I півріччі 2015 року списано вартість продуктів, використаних на харчування комісій, що інспектували заклад, а

також продуктів, використаних на харчування під час святкових заходів (на підставі наказів начальника Академії Неділько С.М.). Отже, Академії завдано збитків на 51,2 тис. гривень.

3.4. У затверджених МОН штатних розписах Академії на 2014 і 2015 роки завищено штатну чисельність пілотів-інструкторів авіаційного загону відповідно на 43,1 і 54,4 шт. од. (більш як у 3 рази). Як наслідок, Академія необґрунтовано отримала з держбюджету 4019,3 тис. гривень.

3.5. Комітетом з конкурсних торгів Академії (голова комітету - Москвичов В.В.) у 2013 році придбано продуктів харчування на підставі договорів, укладених у 2012 році, на суму, що на 371,7 тис. грн перевищує граничні обсяги, встановлені ч. 6 ст. 40 Закону України від 01.06.2010 № 2289 "Про здійснення державних закупівель", а в 2014 році без проведення процедур закупівель придбано пально-мастильних матеріалів на 283,7 тис. гривень.

3.6. У порушення вимог п. 22 Порядку складання кошторисів Академією до проектів кошторисів на 2013 і 2015 роки включались окремі показники видатків, які не містили достатніх обґрунтувань і не були деталізовані за напрямками використання. Крім того, показники видатків на оплату комунальних послуг у загальній сумі 28164,2 тис. грн заплановані в кошторисах Академії на 2013-2015 роки за відсутності затверджених МОН лімітів, що є недотриманням вимог ч. 3 ст. 51 Бюджетного кодексу України.

3.7. За наявності відповідних надходжень спеціального фонду кошторису Академією в порушення ч. 4 ст. 13 Бюджетного кодексу України спрямовано за рахунок загального фонду державного бюджету 2218,1 тис. грн на оплату вартості комунальних послуг та енергоносіїв, спожитих мешканцями гуртожитків, військовою кафедрою і медико-санітарною частиною закладу, що утримуються за рахунок спеціального фонду кошторису Академії.

3.8. У порушення вимог ст. 13 Закону України "Про оцінку земель" земельні ділянки, надані Академії в постійне користування, обліковуються за нормативною грошовою оцінкою, тоді як їх вартість мала визначатися за експертною грошовою оцінкою.

4. Через відсутність з боку МОН та Університету належного контролю за діяльністю Академії неповною мірою дотримано вимоги законодавства у сфері ліцензування.

У порушення вимог ст. 3 Закону України "Про ліцензування певних видів господарської діяльності" та п. 22 Порядку ліцензування діяльності з надання освітніх послуг, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.08.2007 № 1019, на навчання за відсутності відповідної ліцензії у 2012/2013 навчальному році зараховано 114 іноземних громадян, а також понад ліцензійні обсяги у 2013/2014 і 2014/2015 навчальних роках – 74 та 32 іноземці відповідно.

Не дотримано вимог ст. 33 Закону України "Про вищу освіту": у складі Академії у досліджуваному періоді функціонували 5 навчальних кафедр, у штаті яких було менше трьох науково-педагогічних працівників з науковим ступенем або вченим званням. Крім того, три посадові особи Академії (начальник Академії, його заступник, декан факультету) у порушення ст. 55 Закону України "Про вищу освіту" одночасно обіймають посади завідувачів кафедр, які також передбачають виконання адміністративно-управлінських функцій.

Всупереч вимогам п. 2.1 Ліцензійних умов надання освітніх послуг у сфері вищої освіти кафедру інформаційних технологій (випускова) з підготовки фахівців за спеціальністю "Обслуговування повітряного руху" очолює особа, яка не має наукового ступеня "доктор наук" або вченого звання "професор".

В Академії не виконуються вимоги Ліцензійних умов у частині відповідності обсягів лекційних годин, визначених для викладання науково-педагогічними працівниками, їх науковим ступеням або вченим званням, а також у частині граничного обсягу лекційних годин у розрахунку на одного науково-педагогічного працівника.

5. Освітньо-професійні програми та освітньо-кваліфікаційні характеристики за напрямом підготовки "Аеронавігація" та спеціальністю "Льотна експлуатація повітряних суден", за якими в Академії здійснюється підготовка фахівців для отримання кваліфікації "пілот (другий пілот) літака", не передбачають взаємозв'язку між освітньо-кваліфікаційним рівнем випускників та виконаною ними програмою льотної підготовки.

Визначена навчальними планами кількість годин для проходження здобувачами вищої освіти виробничої практики не підтверджена програмами проходження практики щодо здійснення навчальних польотів, а наявна в Академії матеріально-технічна база не є достатньою для забезпечення проходження здобувачами вищої освіти льотної практики на літаках Академії. Так, для виконання навчальних польотів у звітному періоді здебільшого через несправність використовувалось від двох до п'яти із 32-х наявних у закладі літаків.

У результаті з 131 випускника 2013-2015 років денної форми навчання за державним замовленням за спеціальністю "Льотна експлуатація повітряних суден" (освітньо-кваліфікаційний рівень "спеціаліст" та "магістр") 21 випускник не мав жодної хвилини нальоту на літаках Академії та інших льотних шкіл, що свідчить про випуск Академією фахівців за кваліфікацією "пілот (другий пілот) літака", які не мають достатніх практичних навичок керування повітряними суднами.

6. Допущені Академією недоліки в організації навчального процесу, необґрунтоване планування і здійснення видатків на підготовку кадрів призвело до невиконання результативних показників паспортів бюджетної програми.

Показник середніх витрат за загальним фондом державного бюджету на підготовку в Академії одного приведенного курсанта (студента) у 2013 році становив 60,4 тис. грн, у 2014 році – 68,7 тис. грн, що відповідно у 2,7 і 2,9 раза перевищує показник, визначений паспортами бюджетної програми за КПКВК 2201160. Натомість аналогічні показники за спеціальним фондом у ці роки були удвічі меншими від показників, визначених зазначеними паспортами.

Авіаційний загін Академії, а також інші підрозділи та служби, утворені для виконання функцій з організації та забезпечення навчальних польотів (на їх функціонування спрямовано понад 22846,1 тис. грн), не виконували повною мірою покладених на Академію функцій щодо здійснення виробничої практики особами, які навчаються за державним замовленням. Через це, а також внаслідок низького рівня кадрового та матеріально-технічного забезпечення

Академії особи, які в ній навчаються, не отримують на належному рівні знань, що надалі негативно впливає на їх працевлаштування.

Так, за даними Академії, 265 випускників 2013-2015 років (майже 38,0 відс. від загальної чисельності тих, що навчались за державним замовленням та завершили навчання) та 7 випускників аспірантури (на їх підготовку витрачено загалом 3617,0 тис. грн бюджетних коштів) станом на вересень 2015 року не працевлаштовані, отже, не досягнуто результативного показника якості виконання бюджетної програми з підготовки фахівців.

Водночас 130 курсантів (студентів) Академії, що навчались за державним замовленням і на підготовку яких витрачено 2358,1 тис. грн, були відраховані з Академії за власним бажанням і через невиконання навчального плану та порушення навчальної дисципліни.

ПРОПОЗИЦІЇ

1. Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, спрямованих Кіровоградській льотній академії Національного авіаційного університету затвердити.

2. Проінформувати Верховну Раду України про результати аудиту.

3. Рекомендувати Міністерству освіти і науки України:

- вжити заходів щодо усунення недоліків і порушень, виявлених за результатами аудиту;

- затвердити відповідно до п. 3 Порядку надання окремим категоріям осіб, які навчаються у невійськових вищих навчальних закладах, статусу курсанта, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.07.2015 № 506, перелік спеціальностей (напрямів підготовки), за якими Академія може здійснювати підготовку курсантів, з урахуванням наявних в Академії відповідних умов для їх цілодобового перебування;

- вжити заходів щодо проведення перевірки Академії на предмет дотримання ліцензійних умов надання освітніх послуг та відповідності освітньо-професійних програм і освітньо-кваліфікаційних характеристик фахівців, підготовка яких здійснюється закладом;

- привести діючий порядок фінансування Академії, розміщення державного замовлення, затвердження її штатного розпису у відповідність із чинним законодавством;

- розробити порядок розрахунку вартості підготовки одного фахівця відповідно до Методики розрахунку орієнтовної середньої вартості підготовки одного кваліфікованого робітника, фахівця, аспіранта, докторанта (затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 20.05.2013 № 346) і внести зміни до форми Примірного державного контракту на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів (затверджена наказом МОН від 30.05.2013 № 647) у частині зазначення в ньому вартості виконання державного замовлення як обов'язкової умови договору.

4. Запропонувати Національному авіаційному університетові:

- вжити заходів щодо усунення виявлених аудитом недоліків і порушень в Академії та притягнення винних осіб до відповідальності;

- привести у межах компетенції розпорядчі акти Університету та установчі документи Академії у відповідність із вимогами законодавства і Статуту Університету;

- вжити заходів щодо перегляду освітньо-професійних програм та освітньо-кваліфікаційних характеристик, за якими Академією здійснюється підготовка фахівців за кваліфікацією "пілот (другий пілот) літака", і підвищення ефективності використання наявної в Академії бази практики;

- забезпечити дотримання вимог законодавства в частині затвердження Університетом штатного розпису і кошторису Академії;

- забезпечити повну і своєчасну оплату юридичними та фізичними особами вартості наданих їм Академією платних послуг;

- забезпечити в установленому порядку відшкодування до державного бюджету витрат, здійснених Академією за рахунок загального фонду кошторису на оплату вартості комунальних послуг та енергоносіїв, спожитих військовою кафедрою і медико-санітарною частиною Академії, що утримуються за рахунок спеціального фонду кошторису закладу, а також відшкодування витрат, понесених на харчування комісій, що інспектували Академію, та на харчування під час святкових заходів;

- встановити дієвий внутрішній контроль за дотриманням Академією законодавства при плануванні і використанні бюджетних коштів.

5. Відомості про результати аудиту у формі рішення Рахункової палати надіслати Кабінету Міністрів України.

6. Рішення Рахункової палати та Звіт про результати аудиту надіслати Міністерству освіти і науки України та Національному авіаційному університету.

7. Матеріали аудиту в частині виявлених фактів порушень вимог законодавства при наданні статусу "курсант" усім особам, що навчаються в Академії за різними освітньо-кваліфікаційними рівнями, та гарантій державного забезпечення, зокрема, щодо безоплатного харчування особам, що навчаються за держзамовленням, недоотримання Академією доходів (втрати) до спеціального фонду кошторису на суму 4246,7 тис. грн та списання за відсутності правових підстав вартості продуктів харчування на суму 51,2 тис. грн (збитки) передати до Генеральної прокуратури України.

8. Оприлюднити рішення Рахункової палати, результати його розгляду об'єктами контролю та Звіт на офіційному веб-сайті Рахункової палати з урахуванням вимог Закону України "Про Рахункову палату" та Закону України "Про доступ до публічної інформації".

Член Рахункової палати

Г.Ю. Самусь

**Відомості щодо обсягів заявленої Академією потреби в коштах державного бюджету та рівень її
врахування у 2013-2015 роках**

тис. грн

КПКВК (загальний/спеціальний фонди)	Заявлена потреба в коштах	Затверджено асигнувань з урахуванням змін	Рівень врахування потреби, відс.	Фактично профінансовано
2013 рік				
КПКВК 2201160 загальний	252637,0	73626,0	29,1	73626,0
КПКВК 2201160 спеціальний	24830,0	24830,0	100,0	27160,4
КПКВК 2201040 загальний	318,2	160,2	50,3	160,2
Разом	277785,2	98616,2	35,5	100946,6
2014 рік				
КПКВК 2201160 загальний	236145,0	78786,0	33,4	78786,0
КПКВК 2201160 спеціальний	25620,0	25921,2	101,2	27444,2
КПКВК 2201040 загальний	45,0	45,0	100	45,0
Разом	261810,0	104752,2	40,0	106275,2
2015 рік				
КПКВК 2201160 загальний	227334,5	79646,7	35,0	41347,0 ¹⁾
КПКВК 2201160 спеціальний	30152,7	26880,0	89,1	13142,7 ¹⁾
Разом	257487,2	106526,7	41,4	54489,7¹⁾

¹⁾ за даними за I півріччя 2015 року

Відомості
про структуру касових видатків за КПКВК 2201160 та КПКВК 2201040,
здійснених Академією у 2013-2014 роках та I півріччі 2015 року

№ з/п	Показник	Видатки Академії за КПКВК 2201160, тис. грн							
		2013 рік	Питома вага, відс.	2014 рік	Питома вага, відс.	I пів. 2015 р.	Питома вага, відс.	Всього	Питома вага, відс.
загальний фонд									
1	Зарплата з нарахуваннями	42242,0	57,4	43324,0	55,0	24112,0	58,3	109678,0	56,6
2	Комунальні платежі	13067,0	17,7	8336,0	10,6	4258,0	10,3	25661,0	13,2
3	Стипендіальне забезпечення	5240,0	7,1	5463,0	6,9	3170,0	7,7	13873,0	7,2
4	Медикаменти та перев'язувальні матеріали	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Продукти харчування	12949,0	17,6	18561,0	23,6	9804,0	23,7	41314,0	21,3
6	Видатки на відрядження	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Інші видатки	128,0	0,2	3102,0	3,9	3,0	0	3233,0	1,7
8	Придбання основних засобів, інші кап. видатки	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Всього	73626,0	100	78786,0	100	41347,0	100	193759,0	100
спеціальний фонд									
1	Зарплата з нарахуваннями	16401,0	74,6	16427,0	70,1	10569,0	75,6	43397,0	73,1
2	Комунальні платежі	1151,0	5,2	1641,0	7,0	287,0	2,1	3079,0	5,2
3	Стипендіальне забезпечення	168,0	0,8	0	0	10,0	0,1	178,0	0,3
4	Медикаменти та перев'язувальні матеріали	29,0	0,1	49,0	0,2	33,0	0,2	111,0	0,2
5	Продукти харчування	85,0	0,4	241,0	1,0	0	0	326,0	0,5
6	Видатки на відрядження	279,0	1,3	779,0	3,3	224,0	1,6	1282,0	2,1
7	Інші видатки	2944,8	13,4	3921,6	16,7	2399,0	17,1	9265,4	15,6
8	Придбання основних засобів, інші кап. видатки	920,3	4,2	381,8	1,7	461,0	3,3	1763,1	3,0
9	Всього	21978,1	100	23440,4	100	13983,0	100	59401,5	100

№ з/п	Показник	Видатки Академії за КПКВК 2201040, тис. грн							
		2013 рік	Питома вага, відс.	2014 рік	Питома вага, відс.	I пів. 2015 р.	Питома вага, відс.	Всього	Питома вага, відс.
Загальний фонд									
1	Зарплата з нарахуваннями	158,2	98,8	44,4	98,7	0	0	202,6	98,7
2	Видатки на відрядження	0,8	0,5	0	0	0	0	0,8	0,4
3	Інші видатки	1,2	0,7	0,6	0,3	0	0	1,8	0,9
4	Придбання основних засобів, інші кап. видатки	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Всього	160,2	100	45,0	100	0	0	205,2	100

**Відомості
про виконання у 2013-2014 роках Академією окремих показників ефективності та
якості, визначених паспортами бюджетної програми за КПКВК 2201160**

Показники	Затверд- жено паспортом	Показ- ники Академії
Паспорт бюджетної програми на 2013 рік		
ефективності		
Середні витрати на одного аспіранта, який навчається з відривом від виробництва, за загальним фондом (тис. грн)	30,14	4,0
Середні витрати на одного аспіранта, який навчається без відриву від виробництва, за спеціальним фондом (тис. грн)	20,69	2,0
Середні витрати на одного приведенного студента за заг. фондом (тис. грн)	22,71	60,35 (47,74)
Середні витрати на одного приведенного студента за спец. фондом (тис. грн)	19,02	10,79
якості		
Відсоток осіб, які будуть прийняті на перший курс на денну форму навчання за держзамовленням у загальному обсязі прийому	53,1	87,5
Відсоток працевлаштованих випускників денної форми навчання у загальному обсязі випускників денної форми навчання	100,0	75,9
Відсоток аспірантів та докторантів, які успішно завершать навчання та захистять дисертації у загальному випуску, загальний фонд	26,7	0
Відсоток аспірантів та докторантів, які успішно завершать навчання та захистять дисертації у загальному випуску, спеціальний фонд	30,2	0
Паспорт бюджетної програми на 2014 рік		
ефективності		
Середні витрати на одного аспіранта, який навчається з відривом від виробництва, за загальним фондом (тис. грн)	31,24	4,1
Середні витрати на одного аспіранта, який навчається без відриву від виробництва, за спеціальним фондом (тис. грн)	20,70	2,0
Середні витрати на одного приведенного студента за заг. фондом (тис. грн)	23,76	68,69 (45,44)
Середні витрати на одного приведенного студента за спец. фондом (тис. грн)	20,37	11,77
якості		
Відсоток осіб, які будуть прийняті на перший курс на денну форму навчання за держ замовленням у загальному обсязі прийому	55,5	90,3
Відсоток працевлаштованих випускників денної форми навчання у загальному обсязі випускників денної форми навчання	100,0	76,8
Відсоток аспірантів та докторантів, які успішно завершать навчання та захистять дисертації у загальному випуску по загальному фонду	32,1	0
Відсоток аспірантів та докторантів, які успішно завершать навчання та захистять дисертації у загальному випуску по спеціальному фонду	22,2	0

